

Jó napot, kollégák!

Szabályozási kérdések

(ICAO – provisions)

(EU – regulation)

Mudra István©
ICAO koordinátor és NCMC

Érdekes „találatok” ...

(Forrás: Google Search: „paragraph”)

© adpic

dreamstime.com

© adpic

Az ICAO megalakulásának időbeli környezete

1944 december eleje:

- Magyarország a háború kellős közepén (a front kb. az Esztergom-Budapest (($\frac{3}{4}$ -ig ostromgyűrűbe zárva)) -Székesfehérvár-Siófok-Dombóvár-Pécs vonalon)
- az Ardennek-i csata „előestéje” (a szövetségesek a Német Birodalom határánál)
- A Baltikumot épp ekkor foglalják el/vissza a szovjetek
- Óriási igény a tömeges ember- és anyagszállításra
- HIHETETLEN nagy mennyiségi, ÓRIÁSI technikai fejlődés a légiközlekedésben
- Egymásra épülő, egymásért dolgozó, egymást „húzó” szakterületek (repülés, ATC, repülőtér)
- Összefogás és eredményesség
- Hierarchia és rend...

„serva ordinem et ordo servabit te”

ICAO és az Annex-ek...

- Az ICAO elődje: **Int'l Commission for Air Navigation (ICAN)**
  - (1903, Berlin – 8 ország, 1906, Berlin – 27 ország, 1912, London – ICAN)
- **1944. XII. 7., 55 meghívott, 52 aláíró állam: az ICAN PICAO-vá lesz;**
- 1945-47. között: **Provisional ICAO (PICAO)** jogi létezése
- 1947. június 6-án, a 26. ratifikáció után: **ICAO!!!**
- A **Chicago-i Egyezmény (Convention)** és Függelékei
- Ma: az **ICAO Doc7300** tartalmazza (a 9. módosítással érvényes)
- **ma 19 Annex van**
- Magyarország: 1969. IX. 30 – csatlakozási okmány az USA kormányához benyújtva;
  - Áldjuk elődeink döntését, kár, hogy azóta elmulasztottunk sok mindent...
- **Egységesítés és harmonizálás** a repülés minden területén
- Fokozatos fejlődés, az **Annex-ek a kihívásokra** válaszolnak
- A meglévő **19 Annex** összesen 28 kötetet/részt takar
  - RMK: **2:** Annex 3, 14, 16; **3:** Annex 6; **5:** Annex 10;
- (Rövid leírásuk és történetük a következőkben)

PICAO – NAT Route Service Conference (Dublin, 1946. III.)

1st PICAÖ Közgyűlés, 1. nap, 1946. május 21.

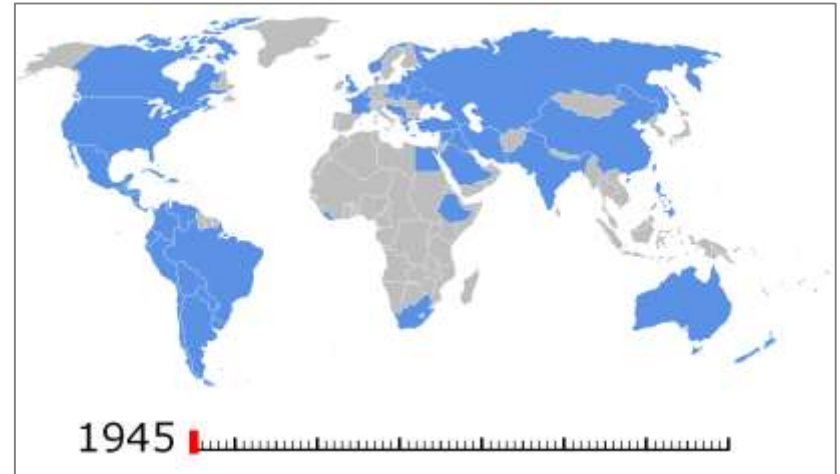

**ICAO – 38. Közgyűlés,
(Montreal, 2013.
szeptember vége)**

A szervezet

UN

International Civil Aviation Organization

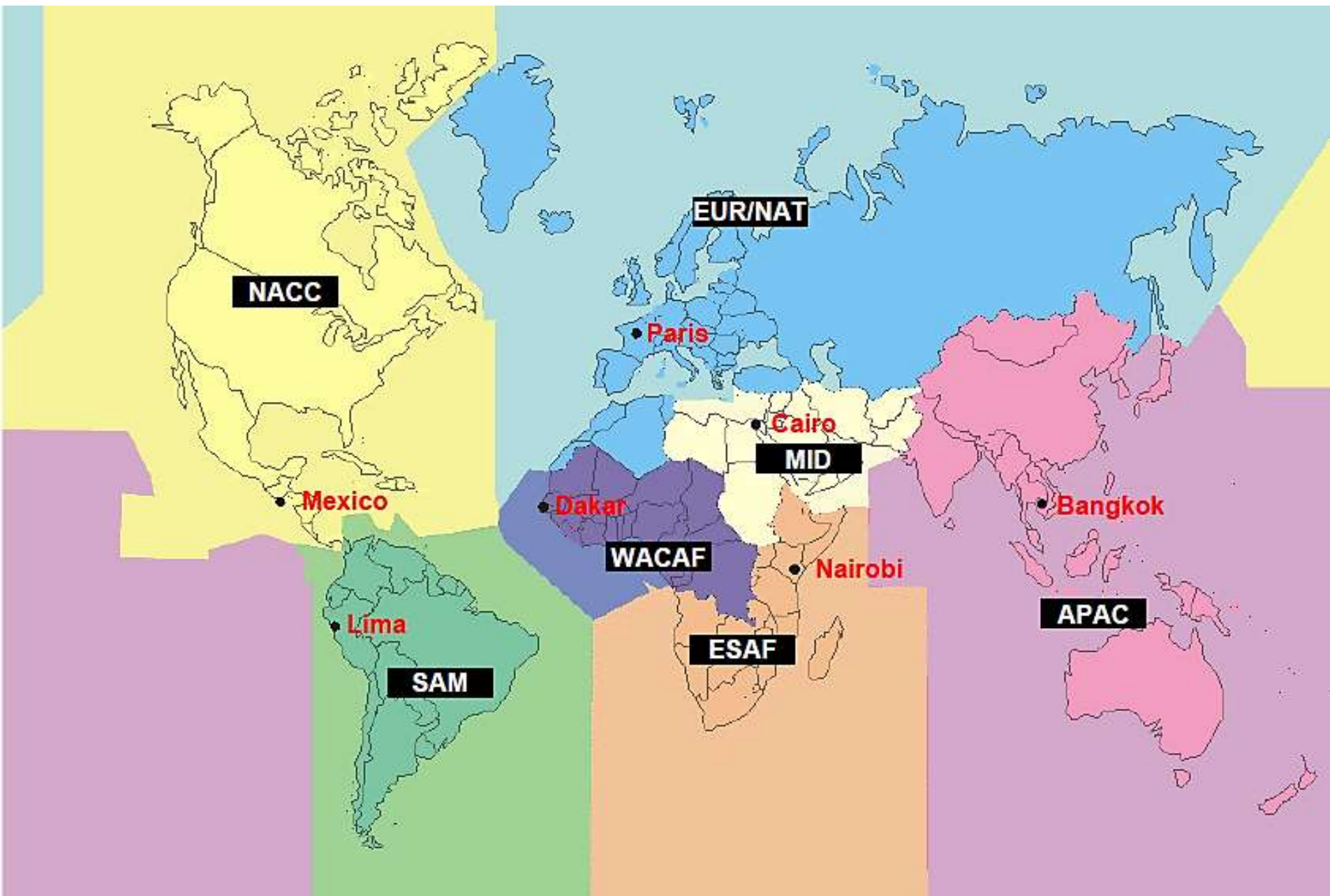

A szervezet

- **Jelenleg: 192 tagállam** (utolsóként: Tuvalu, 2017. novemberében)
  - ENSZ 193 tagállamból **nem ICAO tag**: Dominica és Liechtenstein), de tag még: Cook Islands
  - További nem tagok: Vatican City, Hegyi Karabah, Somaliland (politikailag nem elismert állam-alakulatok)
- **HQ: Montreal, Canada**
- **Régiókra osztva:**
  - **Paris (EUR/NAT) – Mo.**
  - Dakar (AFI, Ny és Central)
  - Nairobi (AFI, K és D)
  - Cairo (MID)
  - Bangkok (APAC)
  - Lima (SAM)
  - Mexico City (NAM,CAR)

(Lásd a köv. slide-ot a Régiókról...)

Hierarchia

NG

Dr. Olumuyiwa Benard Aliu,
President, Council

- **Tagállamok**
- **Közgyűlés**
- **Tanács** (36 tag)
- **Titkárság és Léginavigációs Bizottság** (ANC – 19 fő)
- **Panel-ek és bizottságok**
- *Dokumentum-rendszer*

Főtitkár és szervezete

- **Legal Affairs and External Relations Bureau**
- **Air Transport Bureau**
  - Economical, ENVIR, SEC/FAL
- **Air Navigation Bureau**
  - Safety, Air Navigation, **Monitoring & Oversight**
- **Technical Cooperation Bureau**
  - Field Ops, Procurement, Field personal sections
- **Bureau of Administration and Services**
  - HR, IT, Gen.Admin., Languages and Publications
- **Regional Offices (7, + pekingi alrégiós iroda - 2013)**
- **Chiefs of Finance Branch, Internal Audit, Global Av. Training, Ethics, Communications (offices)**
(5 igazgató, 7 regionális igazgató)

Az új főtitkár (first-ever woman):
Dr. Fang Liu, Kína; (2015. augusztus 1-jétől)

Raymond Benjamin, former SG
(2015. július 31-ig)

Az EUR/NAT Régió

Luis Fonseca de Almeida,
Regional Director

International Civil Aviation Organization

Search EUR/NAT • Search all ICAO • Contact Headquarters and Regional Offices

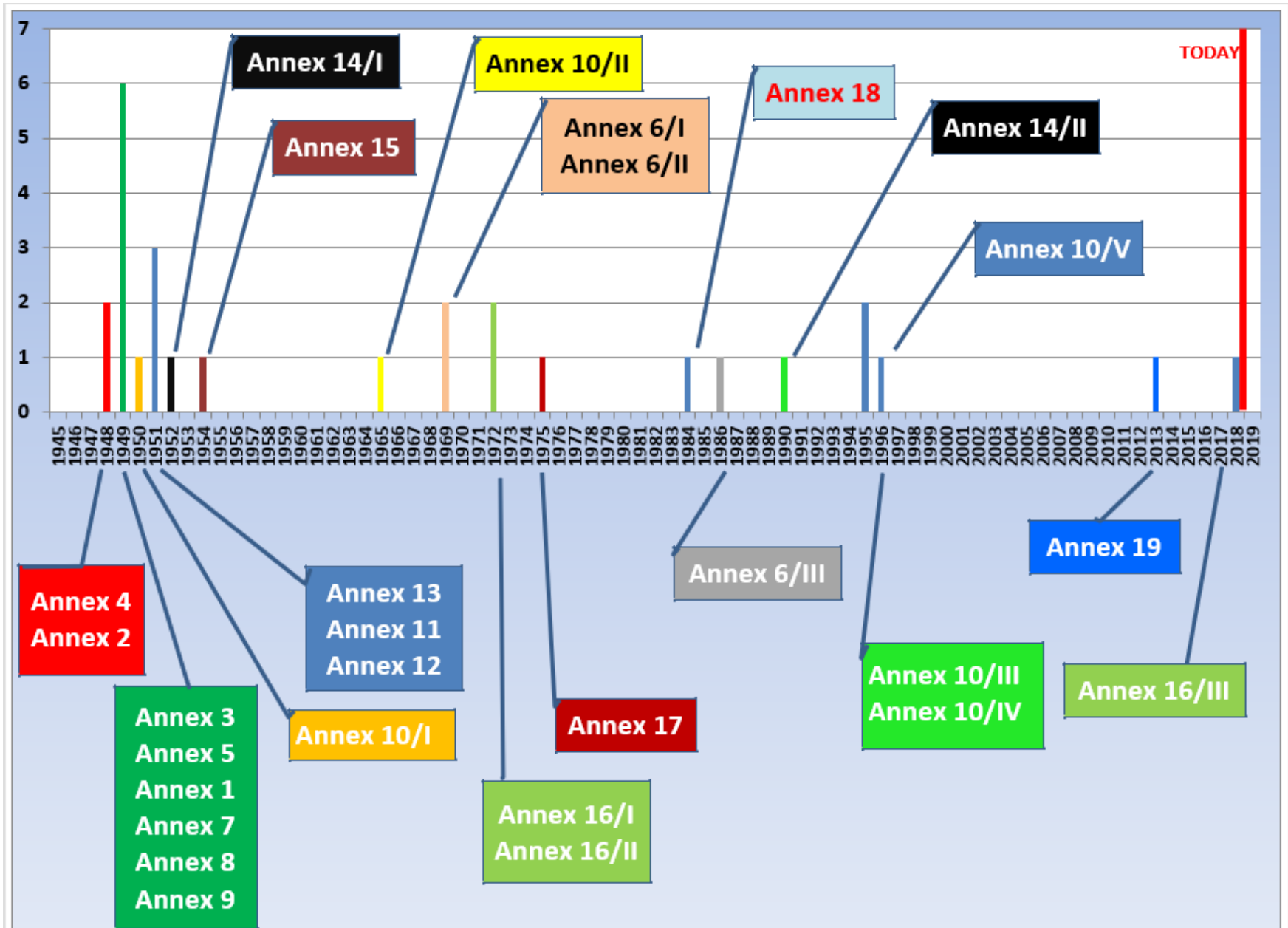
European and North Atlantic (EUR/NAT) Office

- 56 állam a régióban (köztük: Algéria, Marokkó, Tunézia és Izrael)
- Párizs (Neuilly-sur-Seine)

Az Annex-ek kiadásának idővonalai „története”

Az ICAO Annex-ek az államok jogalkotói és jogalkalmazói számára írnak elő kötelezettségeket... és SARPS-okat (1)

- **Annex 1 – Személyi alkalmasság**
  - ❖ A repülésben résztvevő főbb személyek, pl. hajózók /pilóták, fedélzeti mérnökök, navigátorok/, a légiforgalmi irányítók, a karbantartó technikusok, stb.) képzési, gyakorlati, orvosi alkalmassági követelményei, útmutatások ezek megvalósítására, a humán tényező figyelembe vétele mellett
- **Annex 2 – Repülési szabályok**
  - ❖ Műszeres, látásos repülési körülmények, szabályok (VMC/IMC, VFR/IFR); a repülés végrehajtásának alapvető kötelmei /elsőbbség, útirány-jog, stb.../, repülési terv, légi járművek elfogásának szabályai, stb., stb.;
- **Annex 3 – Meteorológiai Szolgálatok a nemzetközi légiközlekedés céljaira**
  - ❖ Az útvonalakon és a repülőtereken való repülési működés biztonsága, szél irány/sebesség, látástávolság, felhőzet, légnyomások repülésre nézve veszélyes met. jelenségek előfordulás, hatásai, magassági szél; stb., stb., az ezekkel kapcsolatos SARPS-ok;
- **Annex 4 – Légiforgalmi térképek**
  - ❖ Valamennyi, a légiforgalomban használatos térkép szabványai, alkalmazandó jelei, jelölései, körzetek, műszeres leszállások/indulások térképei (SID-ek, STAR-ok), akadálytérképes, látvarepülési térképek, parkolási, gurulási, stb...;
- **Annex 5 – A földi és légi üzemelésben használandó mértékegységek**
  - ❖ Alapvetően az SI-rendszer irányába, de még mindig az angolszász mértékegységek leírása, szabványos meghatározások (pl. méter: „*Metre (m)*. The distance travelled by light in a vacuum during 1/299 792 458 of a second.”, a különböző nagyságrend-jelölő előtagok meghatározása (pl. exa 10^{18} , atto 10^{-18}), stb.
- **Annex 6 – Légijármű üzemeltetése**
  - ❖ A nemzetközi (I) kereskedelmi forgalomban, az (II) általános célú repülésekben és a (III) helikopterek nemzetközi üzemelésben résztvevő légi járművek üzemeltetésének szabályai (pl. az üzemeltetés szélső határainak meghatározása)

Az ICAO Annex-ek az államok jogalkotói és jogalkalmazói számára írnak elő kötelezettségeket... és SARPS-okat (2)

- **Annex 7** – Légijárművek nemzeti hovatartozása és lajstromba vétele
  - ❖ A légijárművek osztálybasorolása, azonosíthatósága, illetve nemzetiségi hovatartozása meghatározhatóságának szabályai (felségjel /=pl. ország címer, zászló/, lajstromjel /országkód: HA-xxx, D-xxxx, OE-xxx), nemzeti regiszter kötelezettsége, és pl. tűzálló anyagból készített azonosítási tábla /plate/ minden légijárművön, angol nyelvű szertifikáció
- **Annex 8** – Légijárművek légialkalmassága
  - ❖ A légijárművek tervezésének, építésének és üzemeltetése szabályainak a lajtromozó állam szerinti követelmények szerinti megfeleltetése szabályai, ami alapján a légijármű megfelel a repülésre való alkalmasságát bizonyító légialkalmassági szertifikácónak.; stb.;
- **Annex 9** – Megfeleltetés
  - ❖ A légijárművek üzemeltetéséhez tartozó, a különféle szabályozóknak való megfelelés dokumentációs követelményei, utazási, szállítási dokumentumok, mindenféle normálistól eltérő utas szállíthatósága, kezelése dokumentumai, stb., stb.; pl. a hajózók vagy a hatósági felügyelők ID-je tartalma, kinézete, stb.;
- **Annex 10** – Légiforgalmi távközlés
  - ❖ Valamennyi, a légiforgalomban használatos táv/hírközlő, hang- és digitális kommunikációs, navigációs , légtérfelderítő, repülőtéri felszint felügyelő, összeütközési megelőző rendszerrel szemben támasztott követelmények, (pl. rádiók, ILS, GNSS-rendszer, rádiófrekvencia-tartományok, felhasználásuk, stb....), a rádiótávbeszélés eljárásai, digitális adatkapcsolati rendszerek, stb. alkalmazásának szabályai;
- **Annex 11** – Légiforgalmi szolgálatok
  - ❖ A légiforgalmi (ATS, riasztó) szolgálatok szükségessége, rendszere, létrehozása, hatáskörei, szolgáltatásai, koordinációs kötelmek, illetve az általuk használt légterek,útvonalak, jelentőpontok stb., elnevezésének elvei, tartalék megoldások tervezése a szolgáltatások fenntartásához, stb...;

Az ICAO Annex-ek az államok jogalkotói és jogalkalmazói számára írnak elő kötelezettségeket... és SARPS-okat (3)

- **Annex 12** – Kutatás és mentés
  - ❖ A kutatás-mentésben résztvevő szolgálatok leírása, feladataik, koordinációjuk, központjaik, felkészülésük és operatív eljárásaik, gyakorlataik, illetve a bajbajutottak, valamint a kutatás-mentést végzők által használható jelzések;
- **Annex 13** – Légijármű balesetek és események kivizsgálása
  - ❖ A bekövetkezett balesetek/események vizsgálatának szabályai (pl. bizonyítékok megőrzése, helyszíni vizsgálatok végrehajtása, a különböző szereplők (pl. gyártó, lajstromozó, üzemeltető ország képviselői) bevonása, jelentések készítése, köröztetése, megelőző intézkedések, ajánlások kiadása, stb., stb.);
- **Annex 14** – Repülőterek és helikopter-repülőterek
  - ❖ A repülőterek és heliport-ok tervezésével, építésével és üzemeltetésével kapcsolatos minden SARPs; a akadálykorlátozási felületek, futópályák, gurulóutak, előterek, stb. kialakítása, jelölései, földi légiforgalmi fénytechnika, vizuális segédeszközök, repülőtéri szolgálatok szervezése, tervezése, működtetése (benne pl. a kényszerhelyzetei, vadvédelmi, előtér-menedzsmenti, stb.,. Szolgálatok minimális követelményei), stb., stb.;
- **Annex 15** – Légiforgalmi Tájékoztató Szolgálatok
  - ❖ A légiforgalom számára fontos mindennemű előzetes, és menet közbeni tájékoztatás a légiforgalmi adatokban, működésükben beállt változásokról, az légiforgalmi tájékoztató kiadványok (AIP), illetve légijármű személyzetek számára szóló tájékoztatások (NOTAM-ok, stb.) kiadása, kezelése, az adatok pontosságának, rendelkezésre állásának szavatolása, stb., stb.;
- **Annex 16** – Környezetvédelem
  - ❖ A légijármű zaj, a légiközlekedés okozta káros-anyag kibocsátás (emisszió) kérdéskörével, keletkezésük, csökkentésük lehetőségeivel foglalkozik, külön kezelve a szubszónikus és a légcsavaros légijárműveket, illetve helikoptereket, a zaj monitorrendszerrel való mérésének, illetve a zaj kezeléséhez szükséges kiegyensúlyozott megközelítés módszertanának ügyét, valamiunt a hajtóművekkel szembeni gyári követelményeket; stb., stb...;

Az ICAO Annex-ek az államok jogalkotói és jogalkalmazói számára írnak elő kötelezettségeket... és SARPS-okat (4)

- **Annex 17** – Biztonság: /Légiközlekedés-védelem = **security**/ - a nemzetközi polgári repülés jogellenes beavatkozással szembeni védelme
  - ❖ A polgári repülés operatív kérdéseit kezelő Annex-ek körének „kakukktojása”, és bár kezelését illetően nem, de lehetséges hatásait tekintve szoros része a tevékenységnek. A konkrét kényszerhelyzeti kategória kezelésének főleg megelőzést szolgáló elemei kerültek rögzítésre a belépési engedélyektől a csomagkezelésen, a légiforgalmi szolgálaton át a repülőtér tevékenységéig bezárólag;
- **Annex 18** – Veszélyes áruk légi úton való biztonságos szállítása
  - ❖ A veszélyt jelentő szállítások kapcsán az engedélyezett, tiltott és speciálisan kezelendő szállításról, a szállítmányok megjelöléséről, a különböző résztvevő szereplők (szállító, üzemeltető cégek) kötelezettségeiről, és nem utolsósorban a kapcsolódó képzési követelményekről szól;
- **Annex 19** – Repülésbiztonság-menedzsment rendszer
  - ❖ A repülésbiztonság valamennyi Annex-et érintő kérdéseinek management-jét, az állam, és a különböző érdekszereplők feladatait, kötelekeit, a rendszerszintű, tudatos működés környezetét írja le az anyag.

A következő?

- **Annex 20** – utasok jogai (passengers' rights)???

Az Annex-ek tartalma

1. Magát az Annexet alkotó, a Tanács által elfogadott Szabványok és Ajánlott Eljárások:

- a) Szabványok és Ajánlott Gyakorlati Eljárások (**STANDARDS AND RECOMMENDED PRACTICES**);
- b) Függelékek (**APPENDICES**);
- c) Meghatározások (**DEFINITIONS**);
- d) Táblázatok és Ábrák (**TABLES AND FIGURES**).

2. A Tanács által, a fenti 1. ponthoz tartozó, közzétételre elfogadott anyagok:

- a) Előszók (**FOREWORDS**);
- b) Bevezetések (**INTRODUCTIONS**);
- c) Megjegyzések (**NOTES**);
- d) Mellékletek (**ATTACHMENTS**).

SARPs

= **Standards and Recommended Practices**

SZABVÁNY:

Minden olyan, a fizikai jellemzőkre, a kialakításra, anyagra, teljesítményre, személyzetre vagy eljárásra vonatkozó előírás, melyek egységes alkalmazását a nemzetközi légiközlekedés biztonsága vagy rendszeressége érdekében **szükségesnek** ismertek el, és amelyeket a Szerződő Államok az Egyezmény szerint **alkalmazni fognak**. Abban az esetben, ha a **teljesítésük lehetetlen lenne**, a **Tanács értesítése** — a 38. cikkely értelmében — **kötelező**.

Példa: A vörös fények fényerősségének meg kell lennie (SHALL BE) a fehér fények fényerősségével (Annex 14 5.3.4.34. pont a CAT II/III precíziós bevezető fény sor oldal-keresztfény sorairól).

AJÁNLOTT GYAKORLATI ELJÁRÁS:

Minden olyan, a fizikai jellemzőkre, a kialakításra, anyagra, teljesítményre, személyzetre vagy eljárásra vonatkozó előírás, melyek egységes alkalmazását a nemzetközi légiközlekedés biztonsága, rendszeressége vagy hatékonysága érdekében **kívánatosnak** ismertek el, és amelyek **alkalmazására** a szerződő államok, az Egyezmény értelmében, **majd törekszenek**.

Példa: A futópálya végbiztonsági terület szélességének legalább kétszer olyan szélesnek kell lennie (SHOULD BE), mint a futópályának, amelyhez kapcsolódik. (Annex 14; 3.4.3. pont, a futópályavég biztonsági terület méreteiről.)

Példa az ICAO Annex 11-ből

2.10.5 Control zones

2.10.5.1 The lateral limits of control zones shall encompass at least those portions of the airspace, which are not within control areas, containing the paths of IFR flights arriving at and departing from aerodromes to be used under instrument meteorological conditions.

Note.— Aircraft holding in the vicinity of aerodromes are considered as arriving aircraft.

2.10.5.2 The lateral limits of a control zone shall extend to at least 9.3 km (5 NM) from the centre of the aerodrome or aerodromes concerned in the directions from which approaches may be made.

Note.— A control zone may include two or more aerodromes situated close together.

2.10.5.3 If a control zone is located within the lateral limits of a control area, it shall extend upwards from the surface of the earth to at least the lower limit of the control area.

Note.— An upper limit higher than the lower limit of the overlying control area may be established when desired.

2.10.5.4 **Recommendation.**— *If a control zone is located outside of the lateral limits of a control area, an upper limit should be established.*

2.10.5.5 **Recommendation.**— *If it is desired to establish the upper limit of a control zone at a level higher than the lower limit of the control area established above it, or if the control zone is located outside of the lateral limits of a control area, its upper limit should be established at a level which can easily be identified by pilots. When this limit is above 900 m (3 000 ft) MSL it should coincide with a VFR cruising level of the tables in Appendix 3 to Annex 2.*

Példa az ICAO Annex 11-ből

Szabvány

2.10.5 Control zones

2.10.5.1 The lateral limits of control zones shall encompass at least those portions of the airspace, which are not within control areas, containing the paths of IFR flights arriving at and departing from aerodromes to be used under instrument meteorological conditions.

Note.— Aircraft holding in the vicinity of aerodromes are considered as arriving aircraft.

2.10.5.2 The lateral limits of a control zone shall extend to at least 9.3 km (5 NM) from the centre of the aerodrome or aerodromes concerned in the directions from which approaches may be made.

Note.— A control zone may include two or more aerodromes situated close together.

2.10.5.3 If a control zone is located within the lateral limits of a control area, it shall extend upwards from the surface of the earth to at least the lower limit of the control area.

Note.— An upper limit higher than the lower limit of the overlying control area may be established when desired.

2.10.5.4 **Recommendation.**— *If a control zone is located outside of the lateral limits of a control area, an upper limit should be established.*

2.10.5.5 **Recommendation.**— *If it is desired to establish the upper limit of a control zone at a level higher than the lower limit of the control area established above it, or if the control zone is located outside of the lateral limits of a control area, its upper limit should be established at a level which can easily be identified by pilots. When this limit is above 900 m (3 000 ft) MSL it should coincide with a VFR cruising level of the tables in Appendix 3 to Annex 2.*

Ajánlott gyakorlat

További részletek...

FÜGGELÉKEK:

amelyek a könnyebbség kedvéért külön csoportosított anyagot tartalmaznak, de a Tanács által elfogadott Szabványok és Ajánlott Eljárások részét alkotják.

Példa: Az Annex 14 1. Függeléke "A légiforgalmi földi fények, jelölések, jelzések és táblák színei" címet viselő anyag.

MEGHATÁROZÁSOK:

amelyek a Szabványok és Ajánlott Gyakorlati Eljárásokban használatosak, és amelyek önmaguktól nem érthetők a meghatározott értelemben, mivel nem az elfogadott szótári jelentésük van. Egy meghatározásnak nincs önálló jogi helyzete, azonban az egyes Szabványok és Ajánlott Gyakorlati Eljárások fontos részét képezi, mivel a szakkifejezés jelentésében az értelmi, értelmezési változás befolyásolná az előírást.

Példa: a "Gurulóút" meghatározása jelen tárgy keretében egy más, konkrétabb értelmezéssel, pontos vonatkozással bír, ellentétben, egy szótárban fellelhető, semmitmondó: 'gurulópálya' jelentéssel.

TÁBLÁZATOK ÉS ÁBRÁK:

amelyek a Szabványok és Ajánlott Gyakorlati Eljárásokhoz tartoznak, vagy azokat illusztrálják, és amelyekre azokban hivatkozás történik, a kapcsolatos Szabvány vagy Ajánlott Gyakorlati Eljárás részét képezik és azzal megegyező jogi helyzettel bírnak.

ELŐSZÓ:

mely a Tanács tevékenységén alapuló történeti és magyarázó anyagból áll, és magába foglalja a Szabványok és Ajánlott Gyakorlati Eljárások alkalmazásával kapcsolatosan a Szerződő Államoknak az Egyezményből és Elfogadási Határozatból adódó kötelezettségeire vonatkozó magyarázatot.

További részletek...

BEVEZETÉS:

amely az Annex részeinek, fejezeteinek vagy bekezdéseinek elejére beiktatott magyarázó anyagot jelenti a szöveg alkalmazási megértése elősegítése érdekében.

MEGJEGYZÉSEK:

melyek magába a szövegbe kerülnek beiktatásra, hogy — ahol az szükséges — az adott Szabványokra és Ajánlott Gyakorlati Eljárásokra vonatkozó tényleges tájékoztatást vagy hivatkozást nyújtsanak, azonban nem képezik azok részét.

MELLÉKLETEK:

amelyek a Szabványok és Ajánlott Gyakorlati Eljárásokhoz kiegészítő anyagot tartalmaznak, illetve azok alkalmazására vonatkozó útmutató anyagként kerültek beépítésre.

Példa: ilyen az Annex 14 "B Melléklet: Az akadálykorlátozási felületek" című rajzos melléklete.

**Nem „csak úgy”, hirtelen ötletből
történik az ICAO szabályozás...**

Origin of Proposal

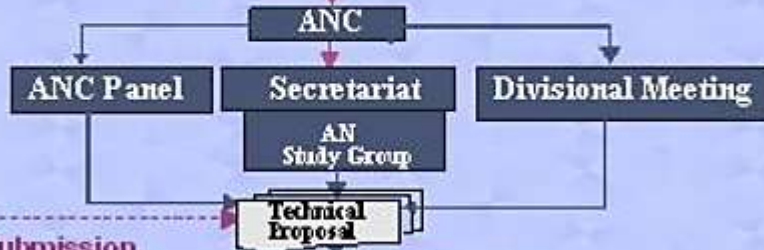
Az alapállapot

Proposal for Action

Development Phase

0 - 5 years

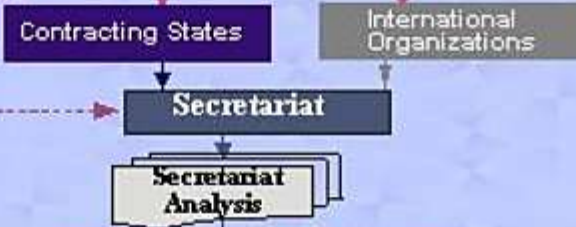
Direct Submission

ANC Preliminary Review

Review Phase

3 Months

Validation

ANC Final Review

Adoption/ Publication Phase

10 Months Approximately

Approximately 2 years

PANS

ANNEX

ANC Approves

ANC Recommends

Subject to Approval by President of Council on behalf of Council

Council Adopts

Green Edition

Green Edition

States

States

Disapprove

Notification of Differences

PANS

Blue Edition

Applicability Date

Blue Edition

Applicability Date

ANNEX

Supplement

Adoption Date

(Usually March)

4 Months

Effective Date

(Amendment becomes effective if not disapproved by majority of States)

4 Months minimum

Applicability Date

(Usually November)

2 weeks

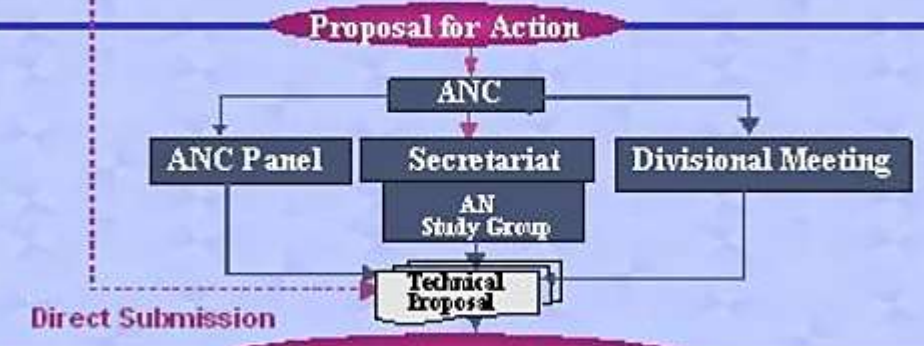
Origin of Proposal

Ahol már tudomásunk van...

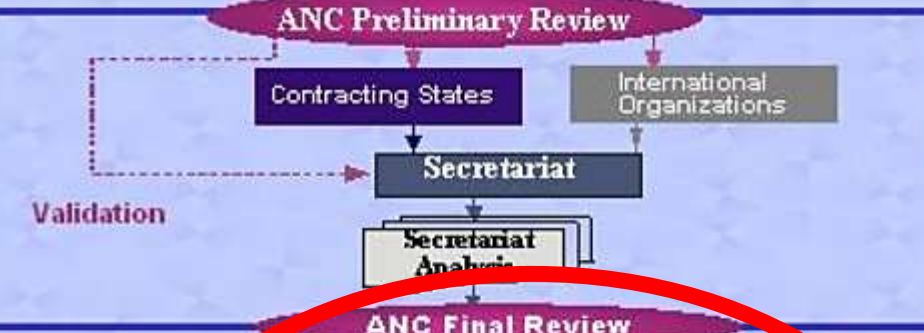
Development Phase

0 - 5 years

Review Phase

3 Months

Adoption/ Publication Phase

10 Months Approximately

Approximately 2 years

ANC Final Review

ANC Approves (PANS) / ANC Recommends (ANNEX)

Subject to Approval by President of Council on behalf of Council / Council Adopts

Green Edition / Green Edition

States / States

Secretariat

Blue Edition / Blue Edition

Supplement

2 weeks

Adoption Date

(Usually March)

4 Months

Effective Date

(Amendment becomes effective if not disapproved by majority of States)

4 Months minimum

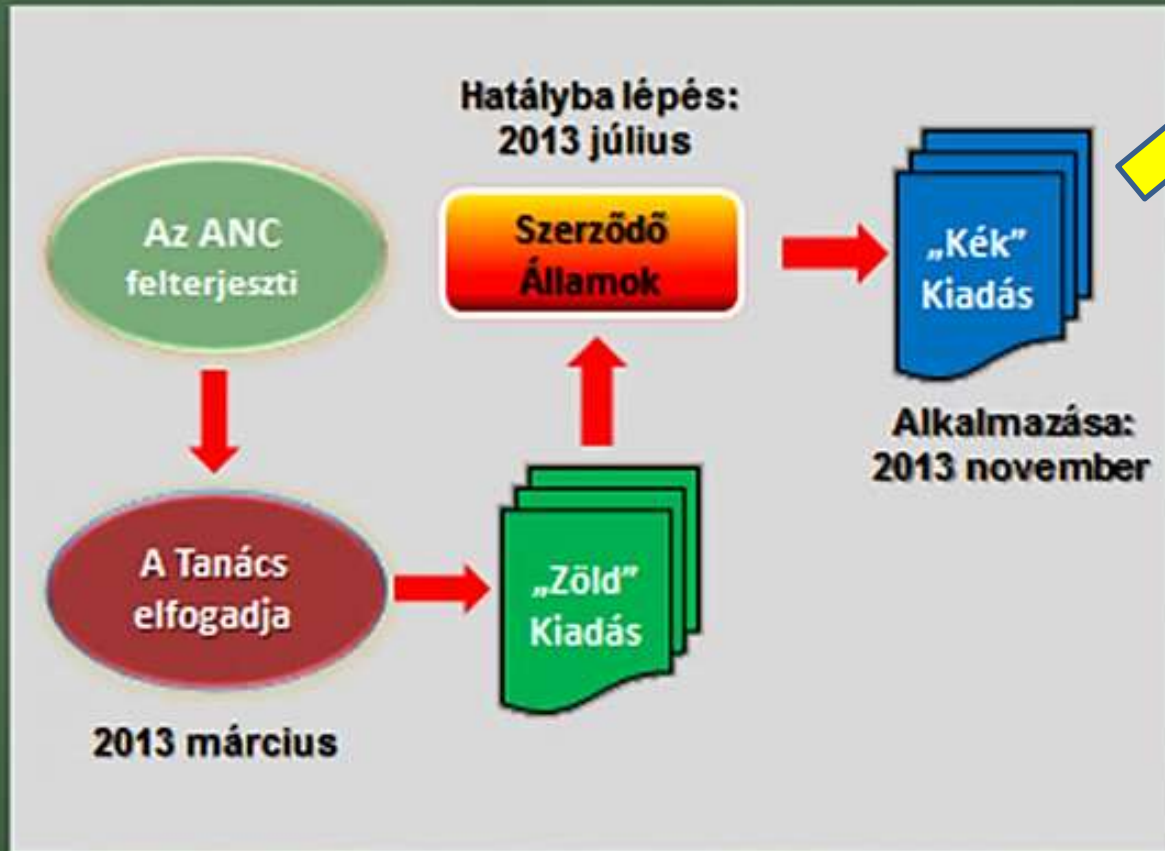
Applicability Date

(Usually November)

Strukturált rendszer

(példaképpen az Annex 19 kiadásának **utolsó lépései**, nagyon leegyszerűsítve)

Az Annex 19 létrehozásának ~~hátralévő~~ folyamata

Vagyis (lásd Annex 19 esetét elébb):

- Március: elfogadva, kiadva (**Adoption date**)
  - Július: hatályba lépés (**Effective date**)
  - November: alkalmazandó (**Applicability date**)
- ↓
- Márciusra: tudnunk kell, mi változik (**jogalkotás kész**)
  - Júliusra: eltérés-felmérés, közzététel (**megtörténik**)
  - Novemberre: komplex bevezetés (**pl. 28- vagy 56-napos AIRAC**)
- ↓ ↓
- Ha mégis valami közbejönne...

Doc 7030/5

Hierarchia

Dokumentum-rendszer

- Egyezmény (jogalap)
- **Annex**
  - Standards
  - Recomm. Practices
- **PANS**
  - ATM, OPS, TRG, ABG, AGA
- **Document/Manuals**
- **Circulars**
- Bulletin
- Egyéb... (pl. info)

Mi a helyzet az Annex-ekkel?

Annex	Title (ENG)	Cím (HU)	Current Edition - year - amendments Jelenlegi kiadás - éve - módosítások	2007.évi XLVI. tv. / 2009. évi LXXXVIII. tv. ban "kihirdetett" került az előbbi módosításokkal helyettesítés	Pillanatnyi ismeretek az Annex-ek újabb, 2014-es módosításairól as of 13 NOV, 2014 updated on 2 April 2014 by UNO
Annex 1	Personnel Licensing	Személyi alkalmasság	11 ed.- 2011 - Amendments 1-17	10 ed. - Amendment 168 Corrigendum, (alk.: 2007. november 22.)	Amendment 172
Annex 2	Rules of the Air	Repülési szabályok	10 ed.- 2005 - Amendments 1-43	10 ed. - Amendment 40, (alk.: 2007. november 22.)	Amendment 44
Annex 3	Meteorological Service for International Air Navigation	A nemzetközi légitörvények meteorológiai szolgáltatása	18 ed.- 2013	18 ed. - Amendment 74 + Corrigendum, (alk.: 2008. november 15.)	Amendment 76
Annex 4	Aeronautical Charts	Légiforgalmi térképek	11 ed.- 2009 - Amendments 1 + 1 Corrigendum	10 ed. - Amendment 54 (alk.: 2007. november 22.)	Amendment 58
Annex 5	Units of Measurement to be Used in Air and Ground Operations	Mértékegységek használata a légi és földi üzemeltetésben	5 ed.- 2010 - Amendments 1-3	5 ed. - Amendment 16, (alk.: 2000. november 2.)	n.a.
Annex 6/I	Operation of Aircraft: International Commercial Air Transport - Aeroplanes	A légi jármű üzemeltetése: Nemzetközi kereskedelmi	9 ed.- 2010 - Amendments 1-4 Corrigendum	8 ed.- 2010 - Amendment 31, 2012. január 1.	Proposed Amendment Planned by 13 NOV 2014
Annex 6/II	Operation of Aircraft: International General Aviation - Aeroplanes	A légi jármű üzemeltetése: Általános légi nemzetközi repülés	7 ed.- 2008 - Amendments 1-32 + 1 Corrigendum	6 ed. - Amendment 26, (alk.: 2008. július 1.)	Proposed Amendment Planned by 13 NOV 2014
Annex 6/III	Operation of Aircraft: International Operations - Helicopters	A légi jármű üzemeltetése: Nemzetközi üzemeltetés	7 ed.- 2010 - Amendments 1-18 + 1 Corrigendum	6 ed. - Amendment 32, (alk.: 2008. július 1.)	Proposed Amendment Planned by 13 NOV 2014
Annex 7	Aircraft Nationality and Registration Marks	A légi jármű felelős és lajstromjele	6 ed.- 2013	5 ed. - Amendment 5, (alk.: 2003. november 27.)	n.a.
Annex 8	Airworthiness of Aircraft	A légi jármű légialkalmassága	11 ed.- 2010 - Amendments 1-104	9 ed. - Amendment 99, (alk.: 2006. május 20.)	n.a.
Annex 9	Facilitation	Egyszerűsítések	13 ed.- 2011 - Amendments 1-23	12 ed. - Amendment 20, (alk.: 2007. július 15.)	Amendment 24, JUL 2014
Annex 10/I	Aeronautical Telecommunications: Radio Navigation Aids	Légiforgalmi távközlés: Rádió navigációs segédesszközök	6 ed.- 2006 - Amendments 1-87	6 ed. - Amendment 82, (alk.: 2007. november 22.)	n.a.
Annex 10/II	Aeronautical Telecommunications: Communications Procedures	Légiforgalmi távközlés: Összeköttetési eljárások	6 ed.- 2001 - Amendments 44-82	6 ed. - Amendment 82, (alk.: 2007. november 22.)	n.a.
Annex 10/III	Aeronautical Telecommunications: Part I. Digital Data Communication Systems Part II. Voice Communication Systems	Légiforgalmi távközlés: I. rész: Digitális adatkezelő rendszerek II. rész: Hang távközlő rendszerek	2 ed.- 2007 - Amendments 70-88 + 1 Corrigendum	2 ed. - Amendment 82, (alk.: 2007. november 22.)	Amendment 89
Annex 10/IV	Aeronautical Telecommunications: Surveillance Radar and Collision Avoidance System	Légiforgalmi távközlés: Ellenőrző radar és összeütközést elhárító rendszerek	4 ed.- 2007 - Amendments 70-85 + 1 Corrigendum	4 ed. - Amendment 80, (alk.: 2007. november 22.)	n.a.
Annex 10/V	Aeronautical Telecommunications: Aeronautical Radio Frequency Spectrum Utilization	Légiforgalmi távközlés: Légiforgalmi rádió frekvencia spektrum használata	3 ed.- 2013	2 ed. - Amendment 80, (alk.: 2007. november 22.)	n.a.
Annex 11	Air Traffic Services	Légiforgalmi szolgálatok	13 ed.- 2001 - Amendments 1-49 + 1 Corrigendum	13 ed. - Amendment 45, (alk.: 2007. november 22.)	n.a.
Annex 12	Search and Rescue	Kutatás és mentés	8 ed.- 2004 - Amendments 1-18	8 ed. - Amendment 18, (alk.: 2007. november 22.)	n.a.
Annex 13	Aircraft Accident and Incident Investigation	Légi jármű balesetek és események kivizsgálása	10 ed.- 2010 - Amendments 1-14 + 1 Corrigendum	9 ed. - Amendment 11 + Corrigendum, (alk.: 2006. november 23.)	Proposed Amendment Planned by 10 NOV 2016
Annex 14/I	Aerodromes: Aerodrome Design and Operations	Repülőtér: Repülőtér tervezés és üzemeltetés	6 ed.- 2013	4 ed. - Amendment 9, (alk.: 2006. július 15.)	Amendment "X" Planned by 12 NOV 2015
Annex 14/II	Heliports	Repülőtér: Heliportok	4 ed.- 2013	2 ed. - Amendment 3, (alk.: 2004. november 25.)	Amendment 6
Annex 15	Aeronautical Information Services	Légiforgalmi tájékoztató szolgálatok	14 ed.- 2013	13 ed. - Amendment 34, (alk.: 2007. november 22.)	Amendment 38
Annex 16/I	Environmental Protection: Aircraft Noise	Környezetvédelem: Légijárművek zaja	6 ed.- 2011	4 ed. - Amendment 8, (alk.: 2005. november 24.)	Proposed Amendment Planned by 1 JAN 2015
Annex 16/II	Environmental Protection: Aircraft Engine Emission	Környezetvédelem: Légijármű hajtóművek által okozott légszennyezés	3 ed.- 2008 - Amendments 1-3	2 ed. - Amendment 5, (alk.: 2005. november 24.)	Proposed Amendment Planned by 1 JAN 2015
Annex 17	Security: Safeguarding International Civil Aviation Against Acts of Unlawful Interference	Biztonság: A nemzetközi polgári repülés védelme a jogellenes beavatkozás következményei ellen	9 ed.- 2011 - Amendments 1-11	8 ed. - Amendment 11 + Corrigendum, (alk.: 2006. július 1.)	Amendment 14
Annex 18	The Safe Transport of Dangerous Goods by Air	Veszélyes áruk biztonságos légi szállítása	4 ed.- 2011 - Amendments 1-11	4 ed. - Amendment 9, (alk.: 2007. november 20.)	n.a.
Annex 19	Safety Management	n.a. (Repülésbiztonságmenedzselment)	1 ed.- 2013	n.a.	n.a.
		26 db dokumentum	xxxxxx	Nadcs (EASA) kiadása (amendment) elmaradás(ok) IS	
		0 db dokumentum	xxxxxx	csak módosítás(ok) (amendment(s)) elmaradt van!	
		1 db dokumentum	xxxxxx	a k41 jogellen egymásnak megfelelő állapot!	
		össz. 27 dokumentum			
	text/number/date	kiegészítés 2014. április 2-ai, ismert állapotról (addendum on 2 April, 2014, based on known changes)			
	Annex "X"	nem repülésbiztonság vonatkozású (USQAP) Annex (no safety (USQAP) relation of the Annex)			

Minden, ami vörös, KRITIKUS!!!

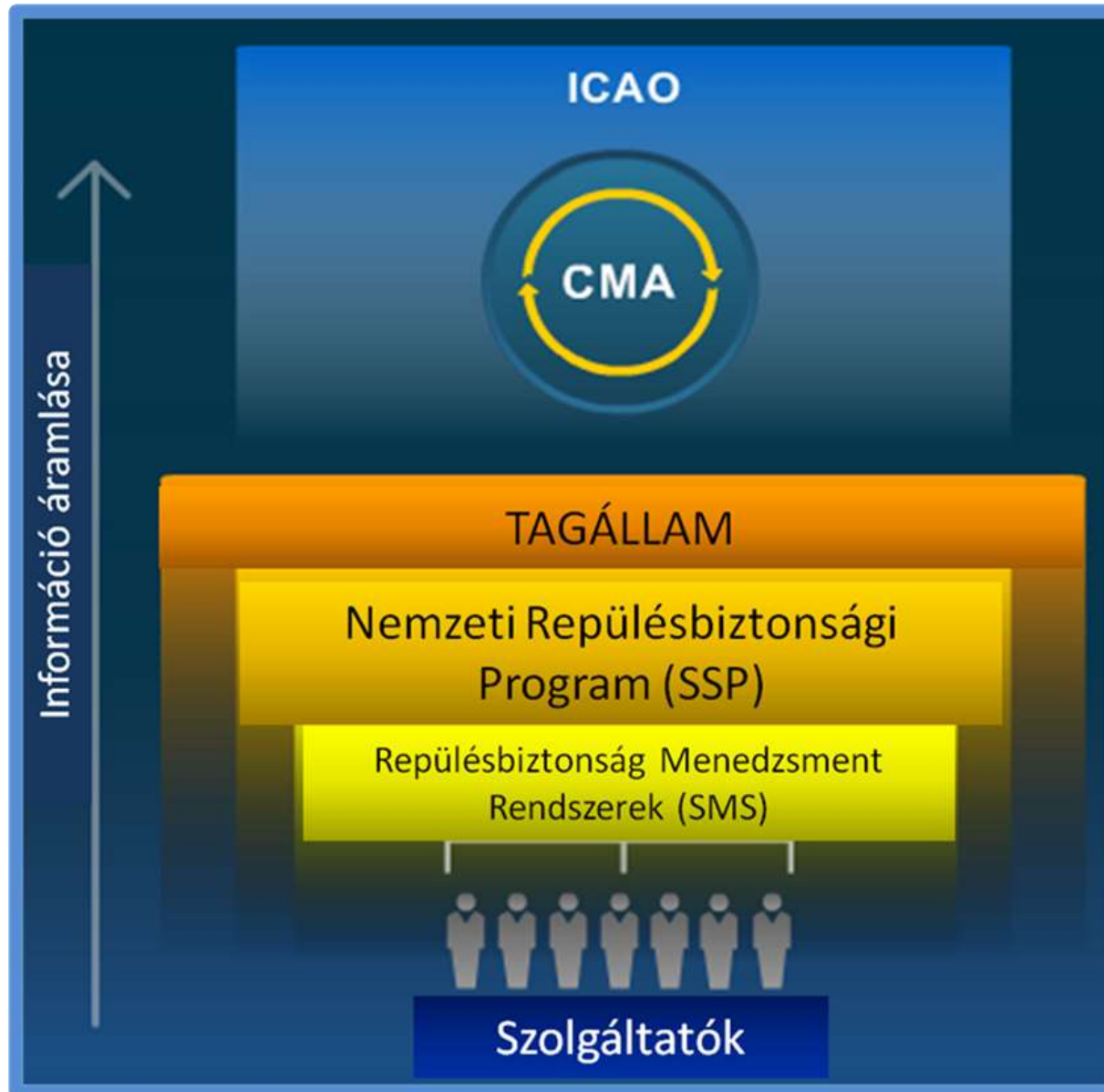
A „szakadék” minden újabb Amendment-tel tovább mélyül!

(2016-ban a 28 Annex-kötetből 23 változik!)

**Az ICAO szabályozása a
repülésbiztonság alapköve!**

**Ezért ma a 19 db. Annex-ből 17 db.
folyamatos felügyelet és audit tárgya.**

A jelentési információáramlás

Az audit Critical Element-jei /CE-k/

A 8 KRITIKUS ELEM:

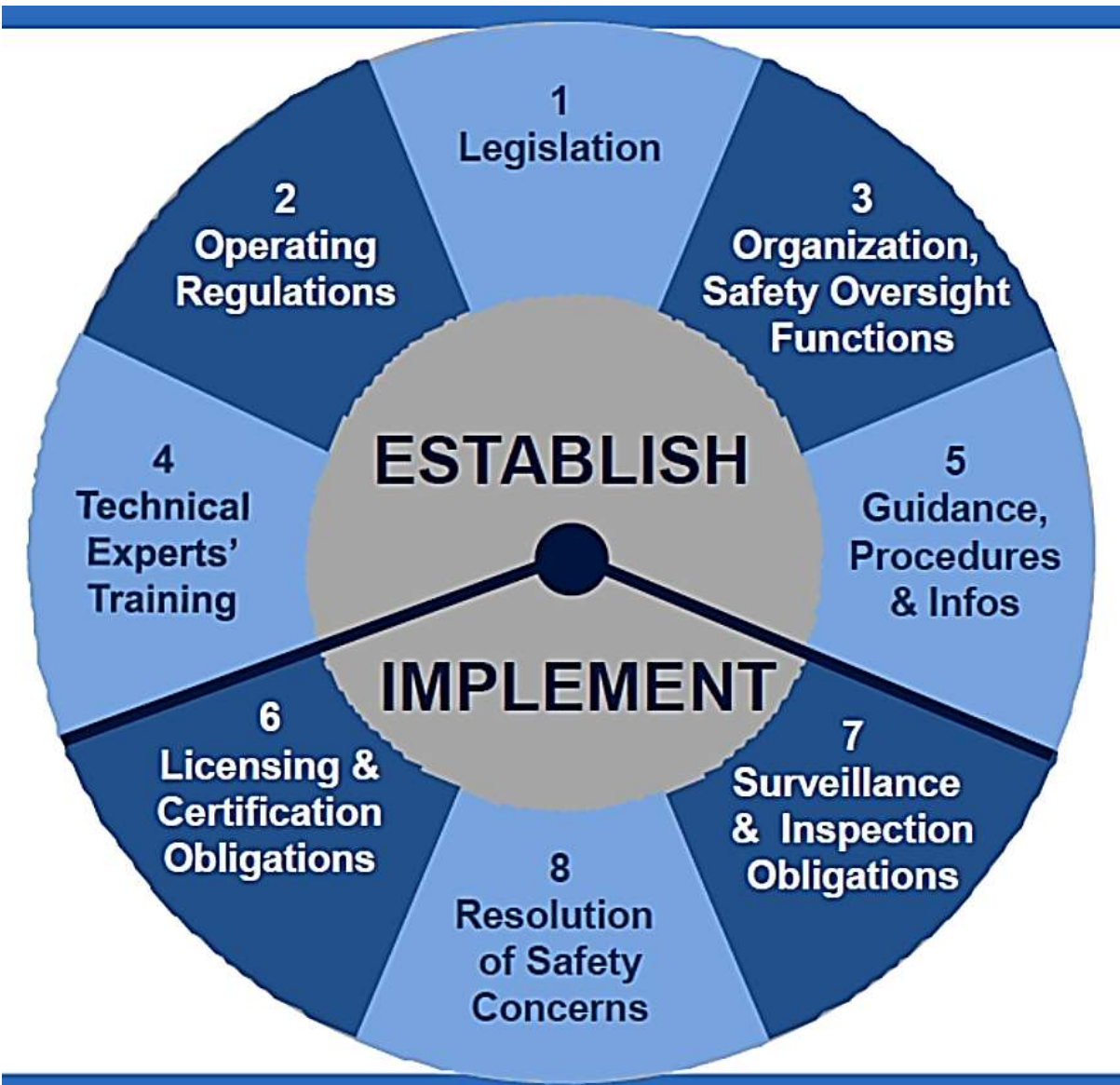
**E
S
T
A
B
L
I
S
H**

- 1.** Jogsabályi háttér (elsődleges repülési jogalkotás)
- 2.** Jogsabályok - kiemelten az üzemeltetéssel kapcsolatos - szabályok alkalmazása
- 3.** A légiközlekedés igazgatási, hatósági rendszere és a repülésbiztonsági felügyeleti funkció ellátása
- 4.** Szakszolgálati tevékenységet ellátó személyzetre vonatkozó követelmények és képzésük
- 5.** Technikai kézikönyvek, eljárások, repülésbiztonsági információtovábbítás

**I
M
P
L
E
M
E
N
T**

- 6.** Engedélyezéssel kapcsolatos kötelezettségek végrehajtása
- 7.** Ellenőrzési és folyamatos felügyeleti funkciók ellátása
- 8.** Intézkedések, eljárások a repülésbiztonsággal kapcsolatos hiányosságok folyamatos figyelésére, elemzésére és ezek feloldására

Képpen:

A TERÜLETEK (Areas)

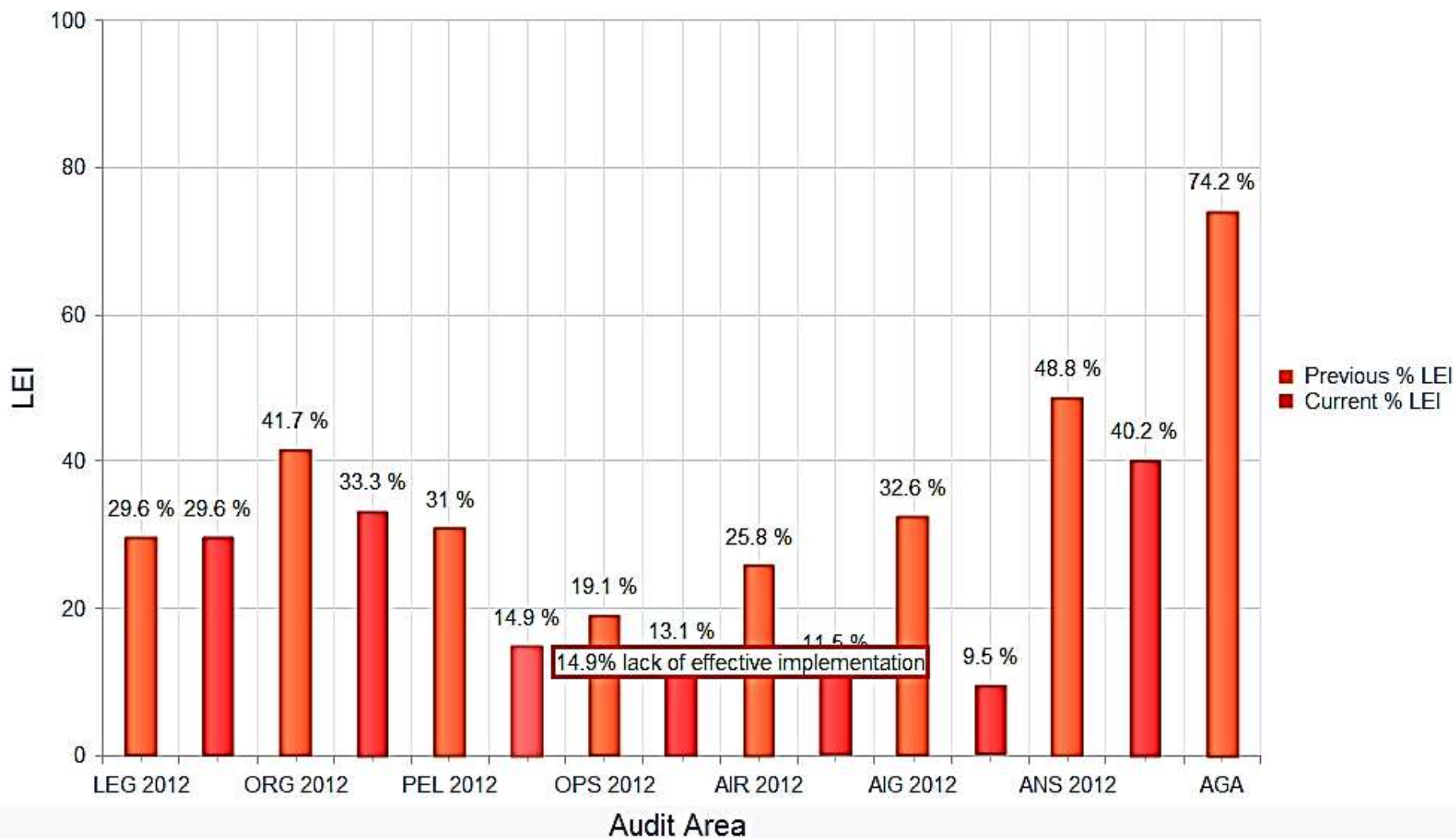
A 8 VIZSGÁLATI TERÜLET *(releváns dokumentumai)*

- **LEG** – **LEG**islation (and regulations) *(Chicago-i Egyezmény)*
- **ORG** – **ORG**anization (and safety oversight functions)
(SAAQ)
- **PEL** – **PE**rsonal **L**icencing and training *(Annex 1)*
- **OPS** – Aircraft **OP**eration**S** *(Annex 6, 18 és PANS-OPS)*
- **AIR** – **AIR**worthiness of aircraft *(Annex 6,7, 8 és 16)*
- **AIG** – Aircraft **Accident and Incident InvestiGation**
(Annex 13)
- **ANS** – **Air Navigation Systems** *(Annex 2,3,4,5,10,11,12,15 és PANS-ATM)*
- **AGA** – **Aerodromes and Ground Aids** *(Annex 14)*

Csak az Annex 9 – FAL és az Annex 17 – SEC „lóg ki” a sorból)

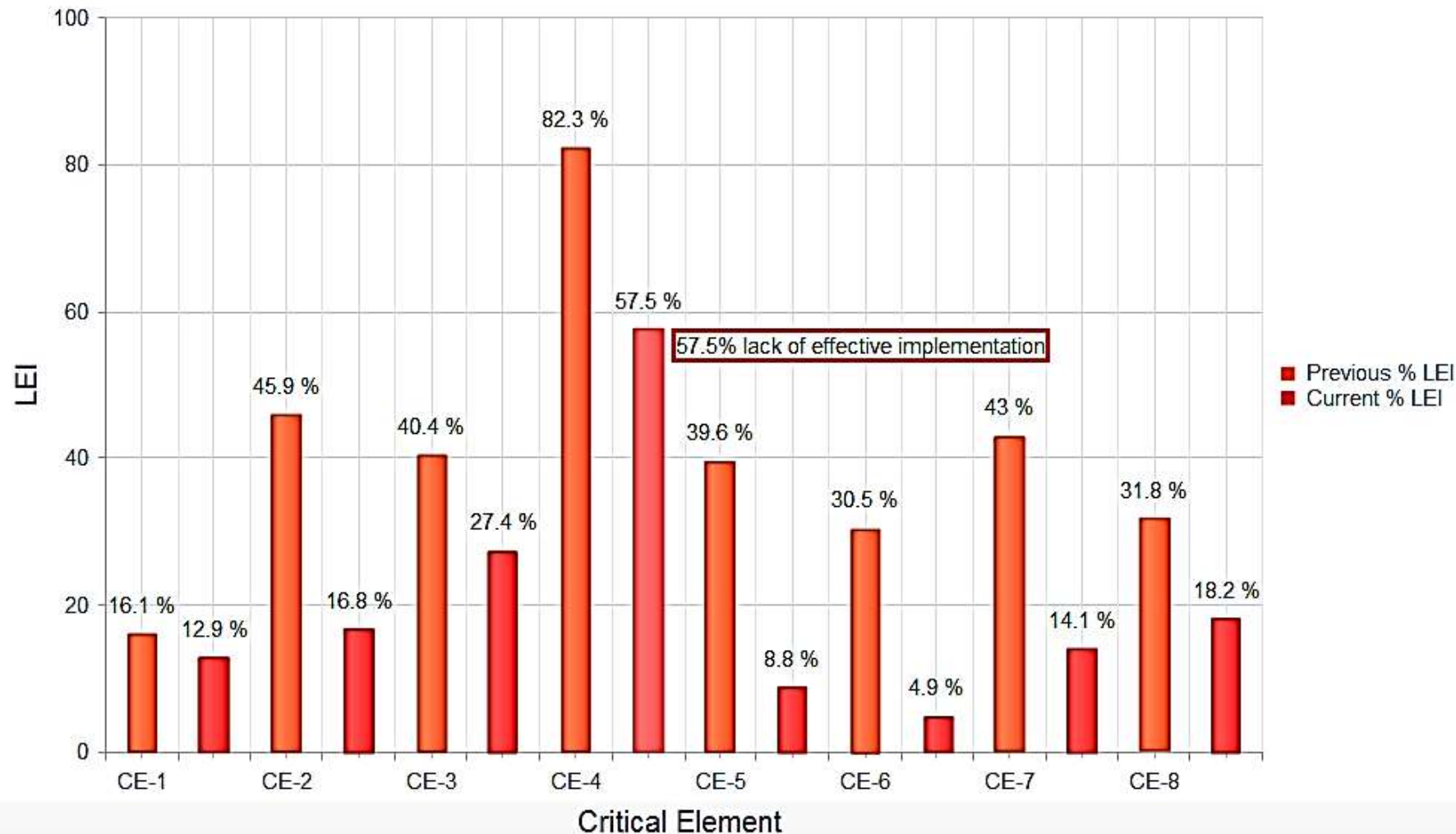
AREA Audit eredmények 2008 - 2012

Lack of effective implementation by Audit Area

CE Audit eredmények 2008 - 2012

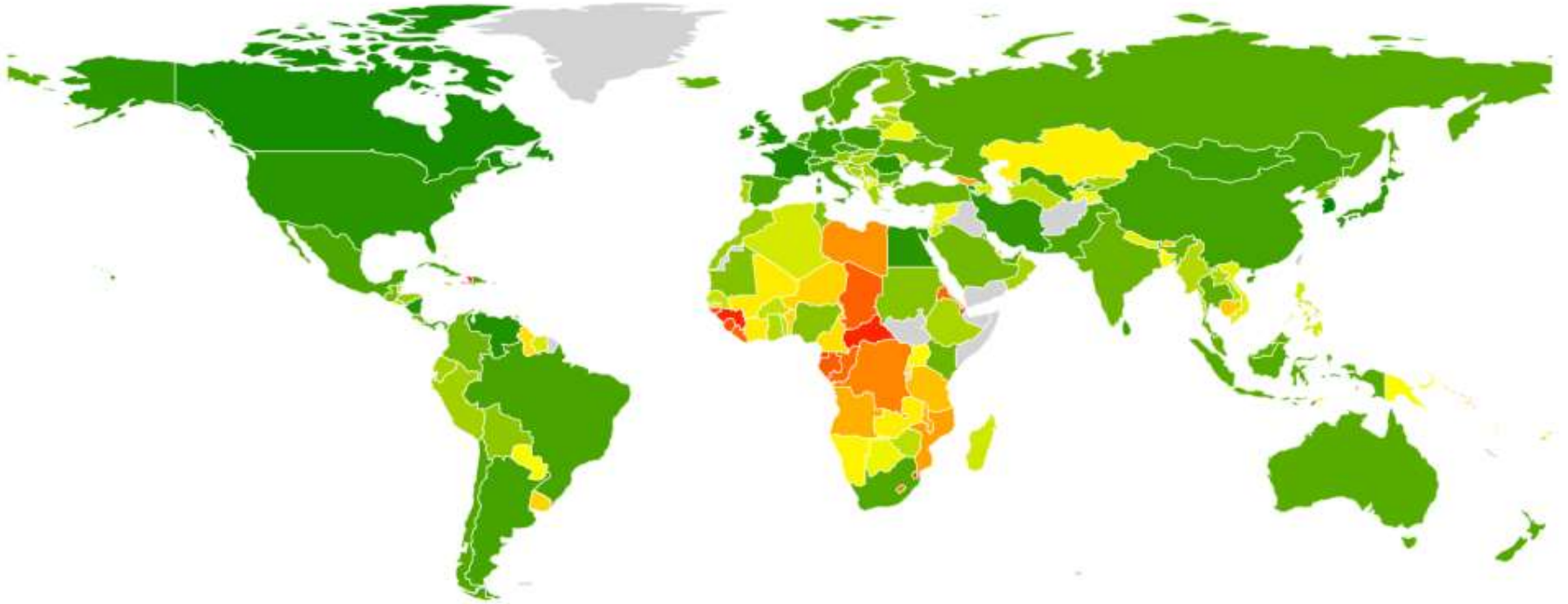
Lack of effective implementation by Critical Element

Semmi csodálnivalónk nincs, hogy itt tartunk:

Világ-átlag: EI: 61,8 %

(2014. július 2, 186 tagállam)

Overall EI
0% 50% 100%

Magyarország: 85. a sorban (67,81 %)

EU-átlag: EI: 78,7 %

(2014. július 2, 28 tagállam)

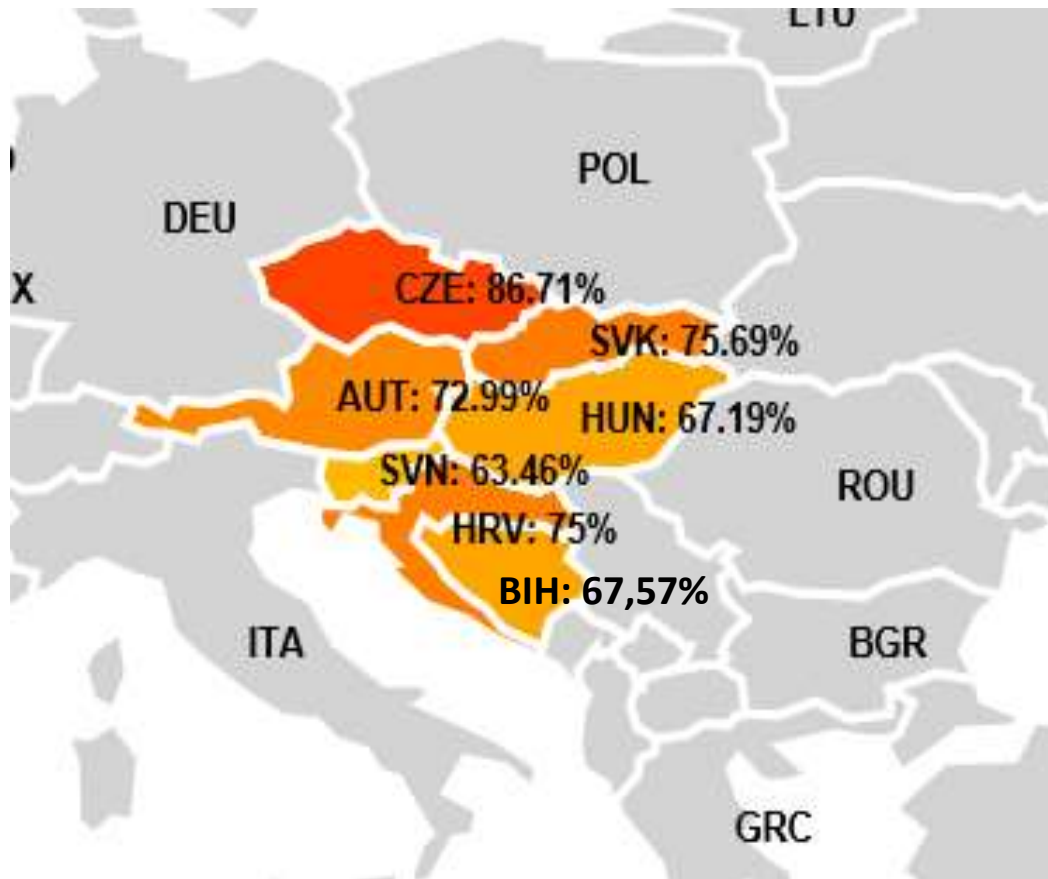

Magyarország: 25. a sorban (67,81 %)

FAB-CE átlag: EI: 72,7 %

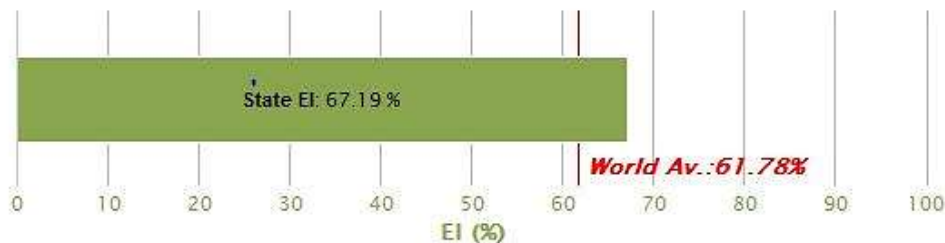
(2014. július 2, 7 tagállam)

Magyarország: 6. a 7-szereplős sorban (67,81 %)

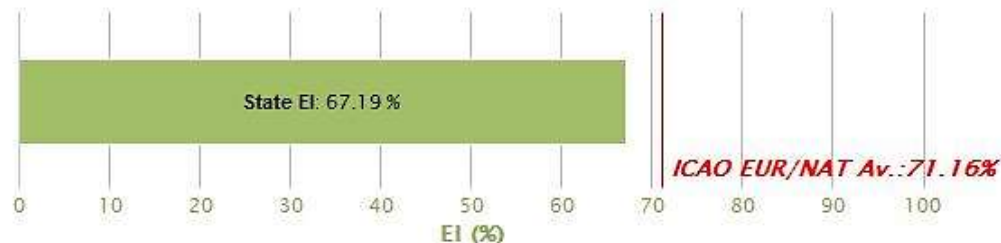
„Eredményeink”...

Overall EI
Hungary versus World

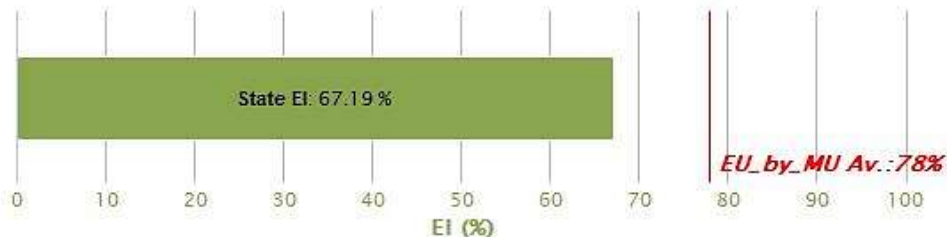
Világ

Overall EI
Hungary versus ICAO EUR/NAT

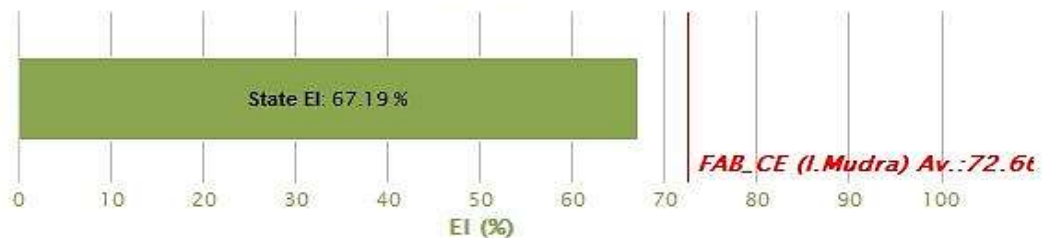
EUR/NAT

Overall EI
Hungary versus EU_by_MU

EU

Overall EI
Hungary versus FAB_CE (I.Mudra)

FAB CE

Tea break...

II. rész

Mi a probléma? (1)

Kiemelkedően fontos egyezményi alappont:

- „Bármely Állam, amely nem tartja lehetségesnek, hogy valamely nemzetközi szabványt vagy eljárást minden tekintetben megtartsa, saját szabályát vagy eljárását valamely nemzetközi szabvánnyal vagy eljárással ennek módosítása után teljesen összhangba hozza, illetőleg amely szükségesnek tartja olyan szabály és gyakorlat elfogadását, amely valamely kérdésben eltér a nemzetközi szabványban foglalt szabálytól, illetőleg gyakorlattól, **haladéktalanul tájékoztatja** a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetet saját gyakorlata és a nemzetközi szabványban meghatározott gyakorlat közötti különbségekről.”
- *(Any State which finds it impracticable to comply in all respects with any such international standard or procedure, or to bring its own regulations or practices into full accord with any international standard or procedure after amendment of the latter, or which deems it necessary to adopt regulations or practices differing in any particular respect from those established by an international standard, shall give immediate notification to the International Civil Aviation Organization of the differences between its own practice and that established by the international standard.)*

(Egyezmény 38. cikk)

Mi a probléma? (2)

Közzétételi kötelmek:

Convention Art. 38 v.s. Annex 15 v.s. EFOD

Any State which finds it impracticable to comply in all respects with any such international standard or procedure, or to bring its own regulations or practices into full accord with any international standard or procedure after amendment of the latter, or which deems it necessary to adopt regulations or practices **differing in any particular respect from those established by an international standard, shall give immediate notification to the International Civil Aviation Organization** of the differences between its own practice and that established by the international standard.

GEN 1.7 Differences from ICAO Standards, Recommended Practices and Procedures

A list of **significant differences between national regulations and practices of the State and related ICAO provisions,**

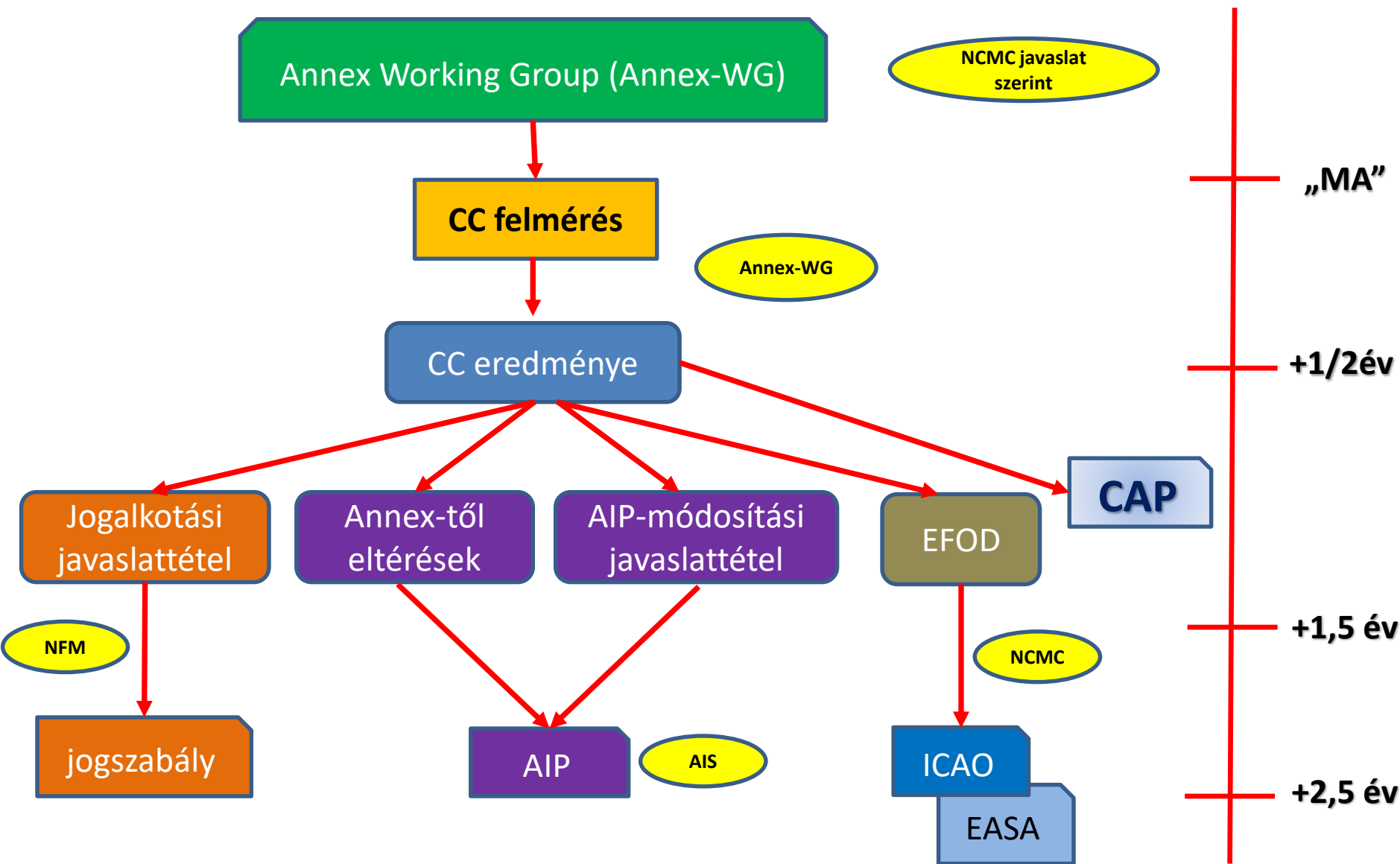
including:

- 1) provision affected (Annex and edition number, paragraph); and
- 2) difference in full text.

All **significant differences must be listed** under this subsection. All Annexes must be listed in numerical order

Annex information displayed on the EFOD System is **provided only as a reference to facilitate the filing of differences and completion of CC.** ICAO publications shall continue to be the definitive source of Annex information.

RENDSZER !!! – MU-skicc

Működő rendszer nélkül nem megy...

ICAO Secure Portal – State Dashboard

ICAO DCAI HEAD
UNITED NATIONS
WORLD AVIATION COUNCIL

ICAO Uniting Aviation on
Safety | Security | Environment

STATE OPTIONS

State Dashboard	SAAQ	Self-Assessment	CC / EFOO
Access Control	CAP	PQ Findings	E-Supplements
Significant Safety Concerns	USDAP Reports	USDAP Live Charts	MDU
Tutorials & Help	OMA Library	Feedback	CC/EFOO Reports

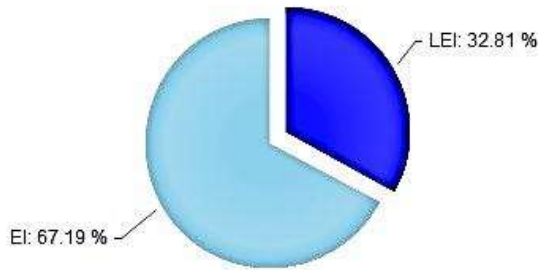
© 2013 ICAO, All Rights Reserved

A ma látható kép... (részlet)

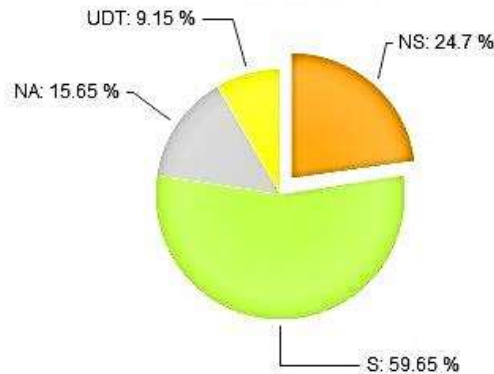
(link: <https://soa.icao.int/usoap/StateOptions.aspx>)

LEI/EI

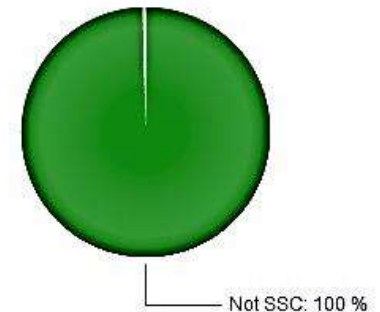
Lack of Effective Implementation: ■ Effective Implementation: ■

Protocol Status

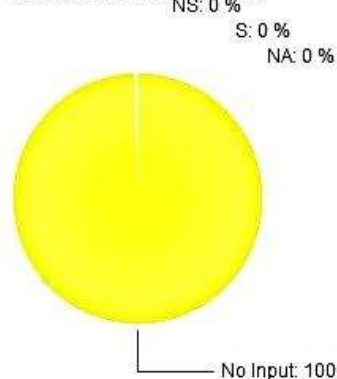
Not satisfactory: ■ Satisfactory: ■ Not applicable: ■ Undetermined: ■

Significant Safety Concern (SSC)

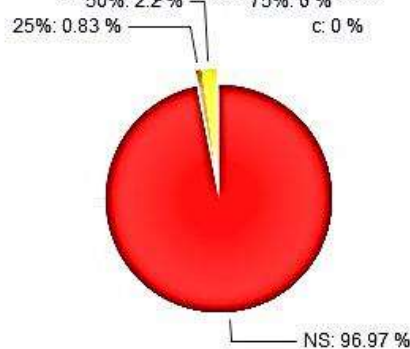
SSC: ■ Not SSC: ■

State Self-Assessment

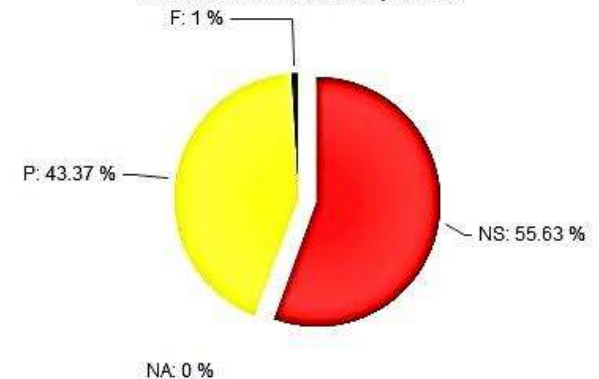
Not satisfactory: ■ Satisfactory: ■ Not applicable: ■ No Input: ■

CAP Progress made by State

Not started: ■ 25%: ■ 50%: ■ 75%: ■ Completed: ■

CAPs review results by ICAO

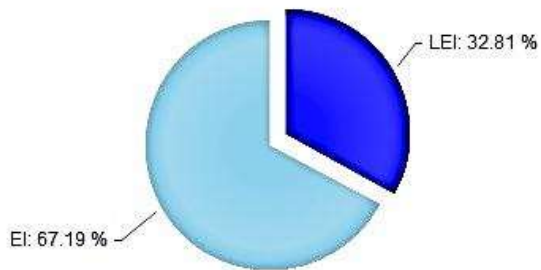

Not submitted: ■ Does not address: ■ Partially addresses: ■ Fully addresses: ■

A ma látható kép...

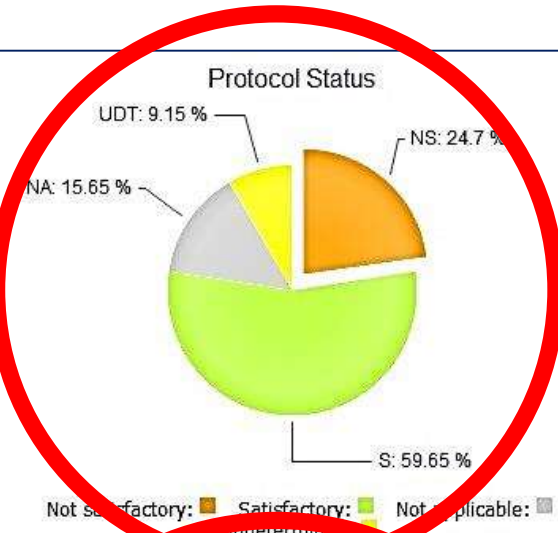
A komplex rendszer hiányában semmi csodálkozni valónk nem lehet...

LEI/EI

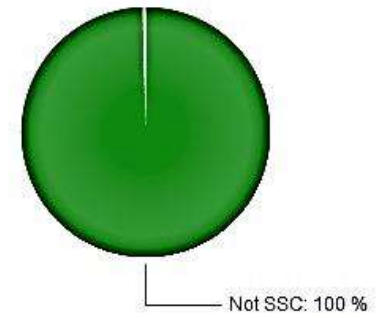
Lack of Effective Implementation: ■ Effective Implementation: ■

Protocol Status

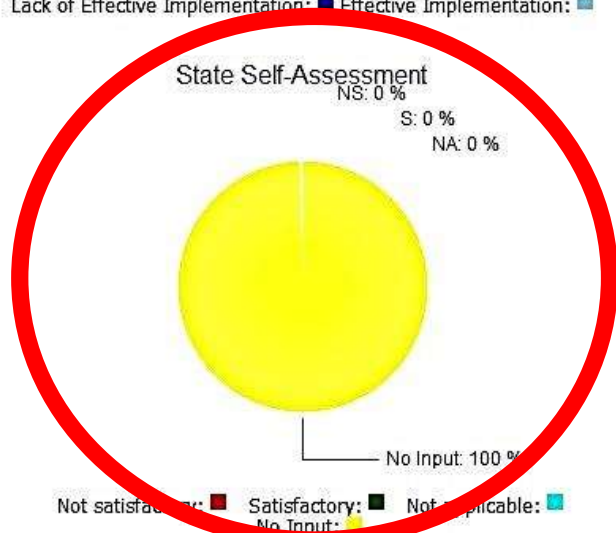
Not Satisfactory: ■ Satisfactory: ■ Not Applicable: ■ Undetermined: ■

Significant Safety Concern (SSC)

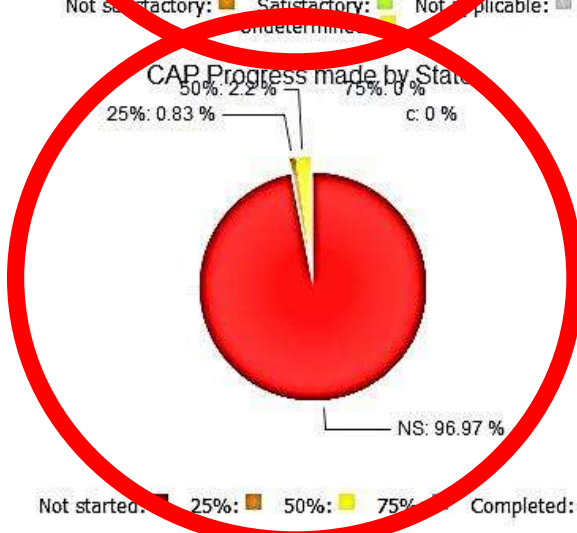
SSC: ■ Not SSC: ■

State Self-Assessment

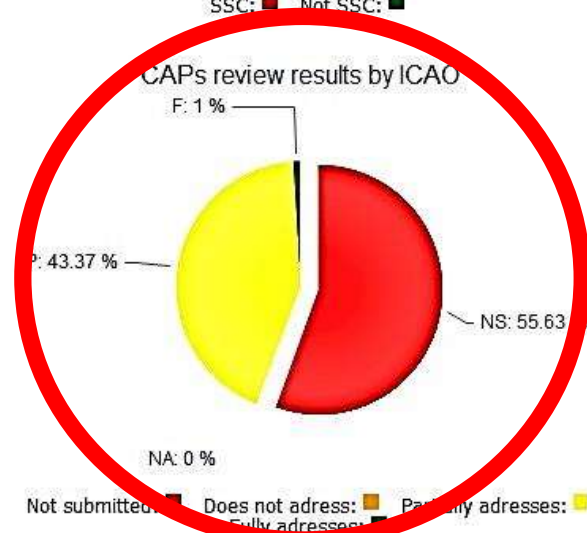
Not Satisfactory: ■ Satisfactory: ■ Not Applicable: ■ No Input: ■

CAP Progress made by State

Not started: ■ 25%: ■ 50%: ■ 75%: ■ Completed: ■

CAPs review results by ICAO

Not submitted: ■ Does not address: ■ Partially addresses: ■ Fully addresses: ■

A State Letter-ek kezelése

- A fontos feladatokat, szabályváltozásokat, lényeges tájékoztatásokat SL-ben kommunikálja az ICAO
- SL Coordinator kijelölve (MU)
- SL-ek csak elektronikus úton jönnek
- Letöltés, el/kiosztás heti rendszerességgel
- Határidőzve, válaszkéréssel (ha releváns)
- **1 fő/Annex FOCAL POINT-ra van szükség!!!
(mögötte saját team-nek kell állnia!)**

International Civil Aviation Organization   Organisation de l'aviation civile internationale   Organización de Aviación Civil Internacional   Международная организация гражданской авиации   منظمة الطيران المدني الدولي   国际民用航空组织

Tel: +1 (514) 954-6710

Ref: AN 13/2.1-14/48

30 June 2014

Subject: Amendment 6 to the PANS-ATM

Action Required: a) Implementation of the amendment on 13 November 2014; b) Publication of any differences of 13 November 2014

Sir/Madam,

1. I have the honour to inform you that the Air Navigation Commission, acting under delegated authority, on 29 April 2014, approved Amendment 6 to the fifteenth edition of the *Procedures for Air Navigation Services — Air Traffic Management* (PANS-ATM, Doc 4444), for applicability on 13 November 2014. The amendments were approved on 20 June 2014 by the President of the Council on behalf of the Council in accordance with established procedure. A copy of the amendments is available as attachments to the electronic version of the PANS-ATM.

4. May I, therefore, invite your Government to publish in your Aeronautical Information Publication a list of any significant differences which will exist on 13 November 2014 between the amended provisions of the PANS-ATM and your national regulations and practices.

Accept, Sir/Madam, the assurances of my highest consideration.

Raymond Benjamin
Secretary General

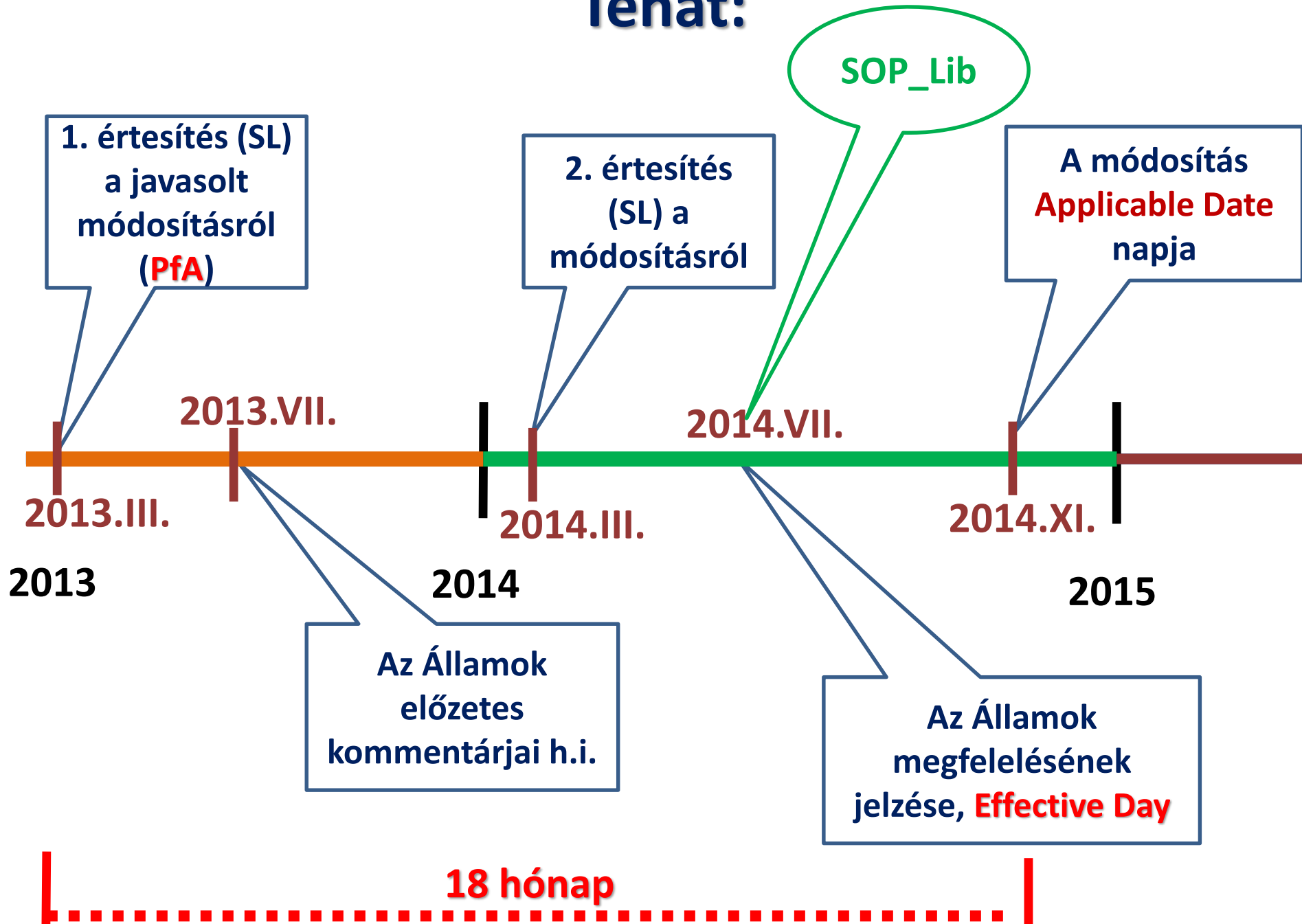
SL ismertető

Hivatkozási szám

Kiadás dátuma

Szükséges tennivalók, határidők

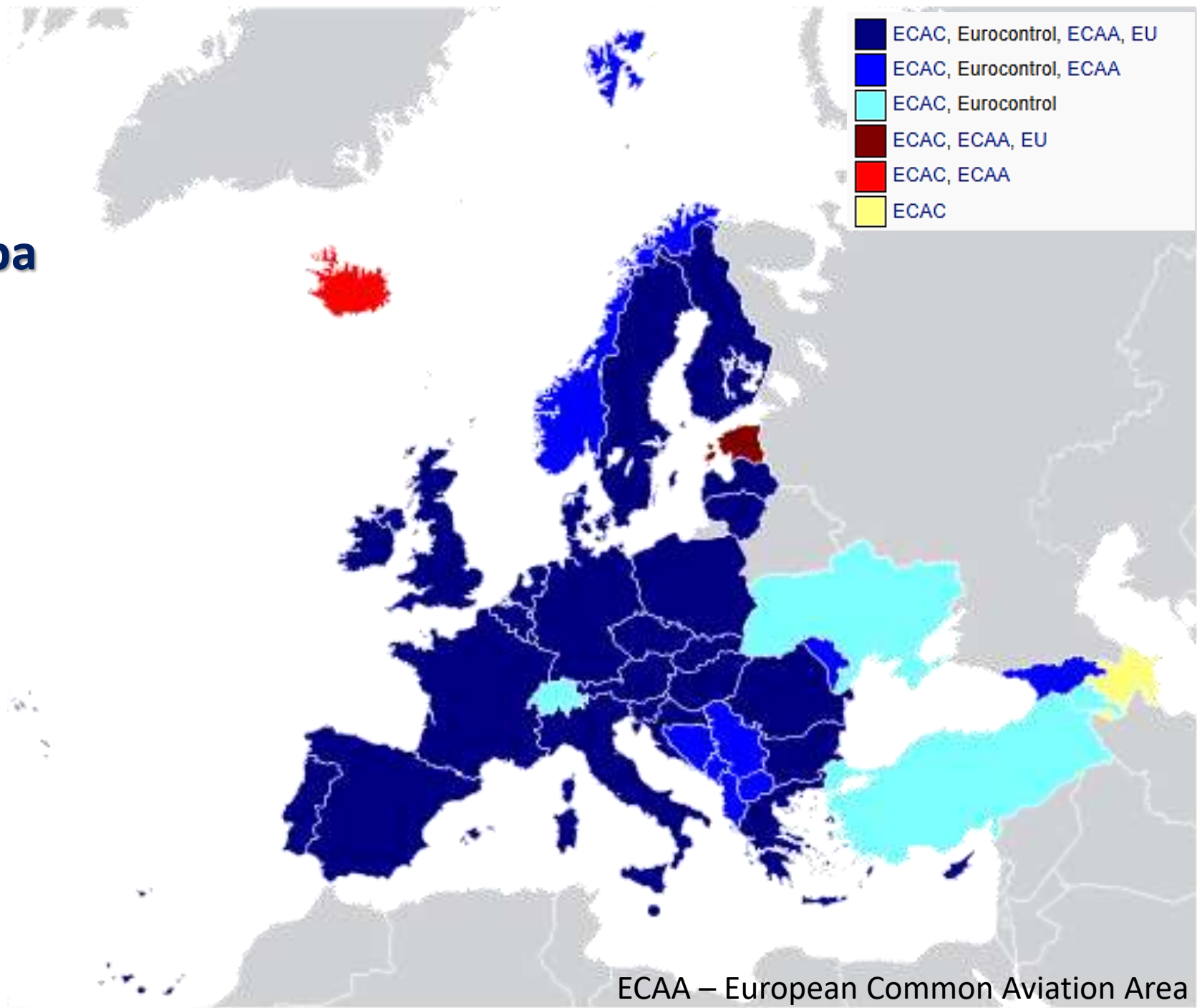
Tehát:

III. rész

Az EU jogalkotása

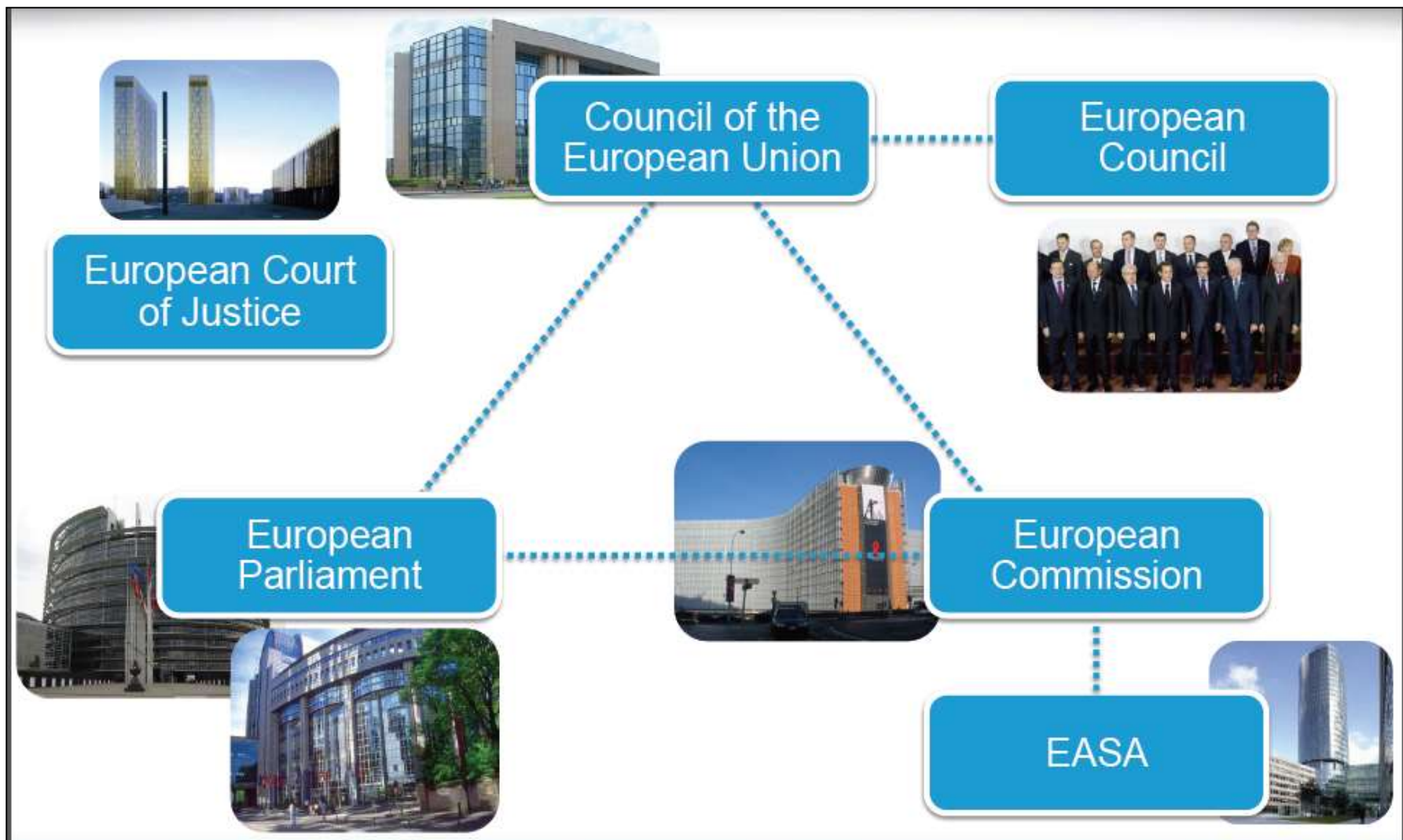
Európa

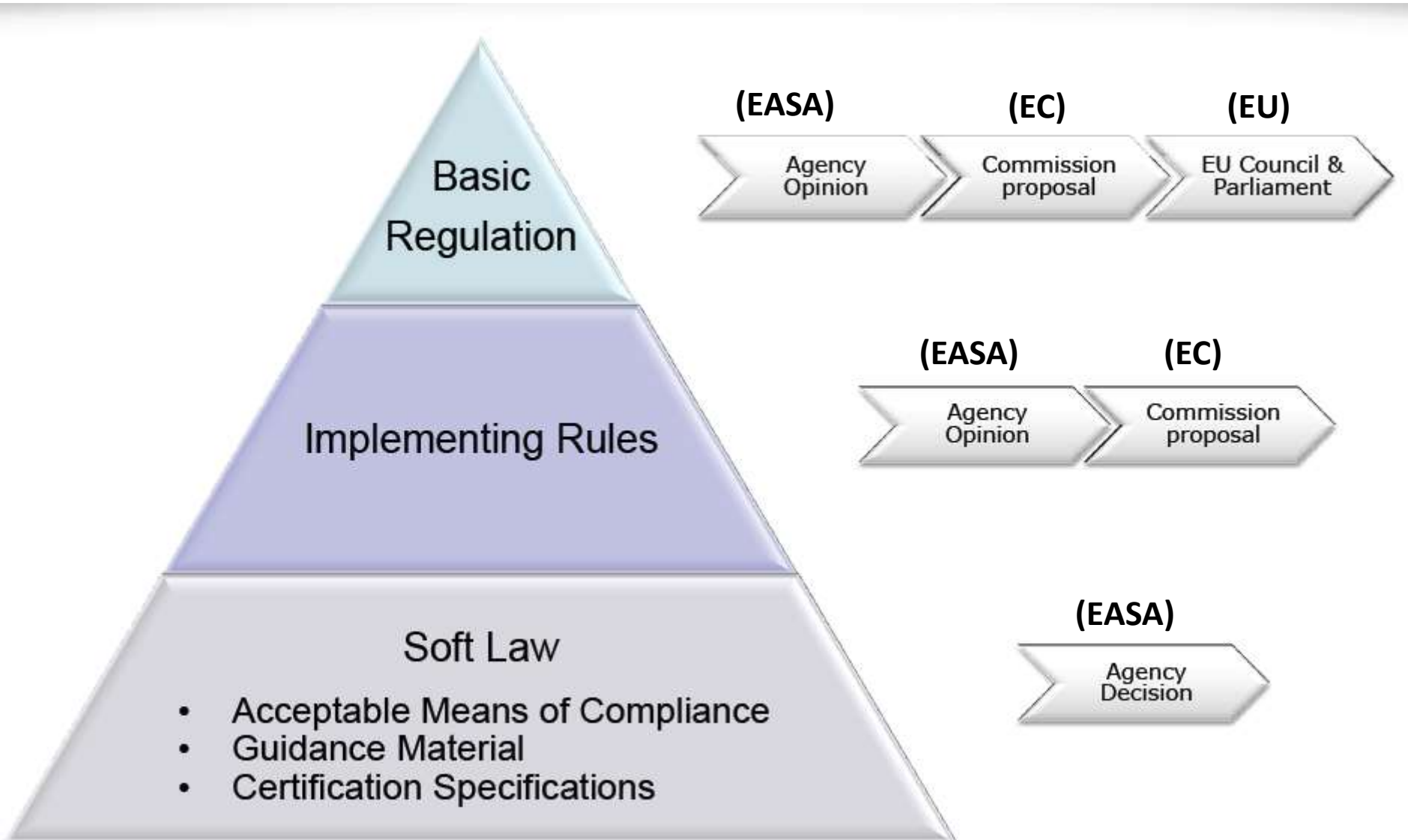
ECAA – European Common Aviation Area

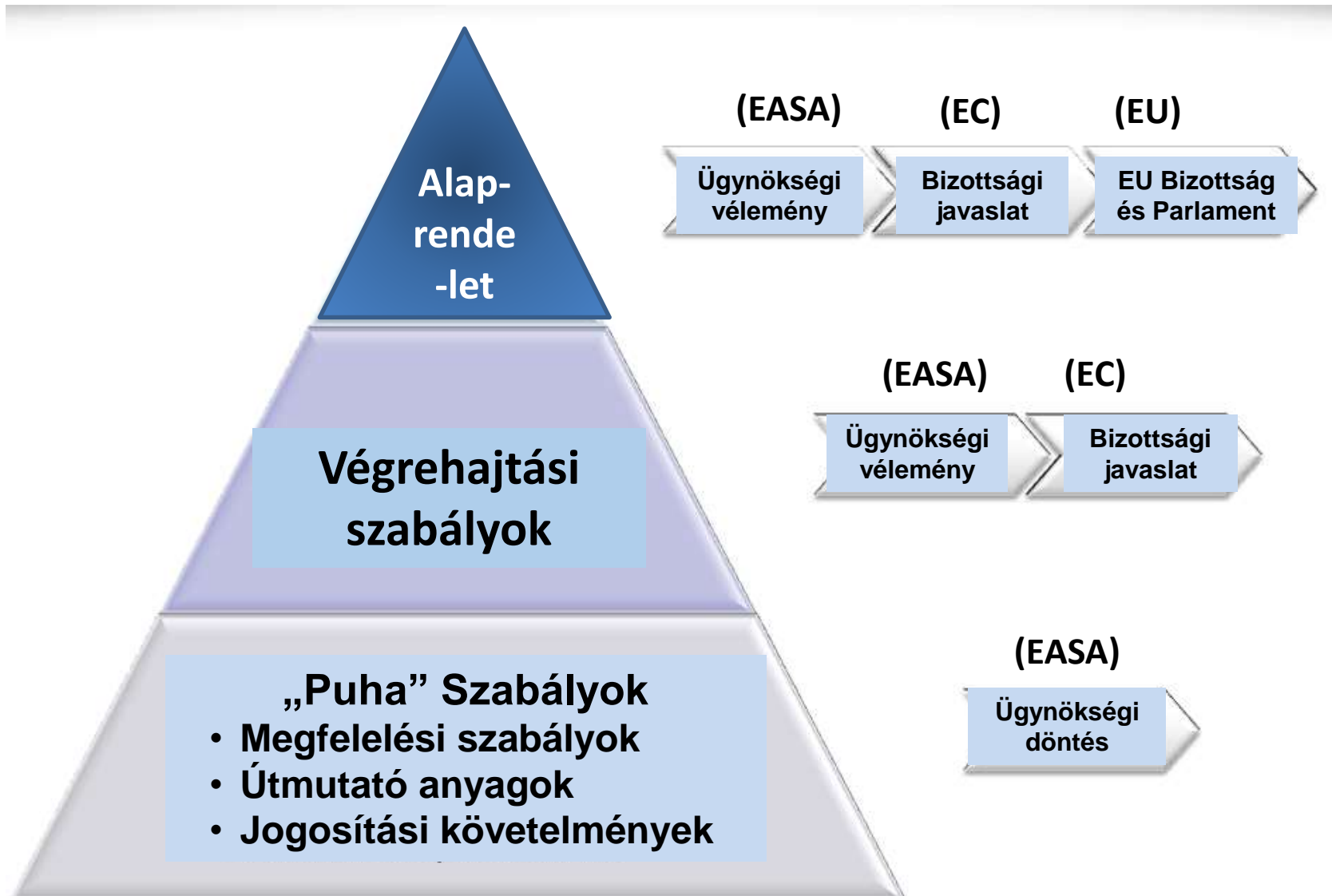
Az EU szervezetszerű rendszere

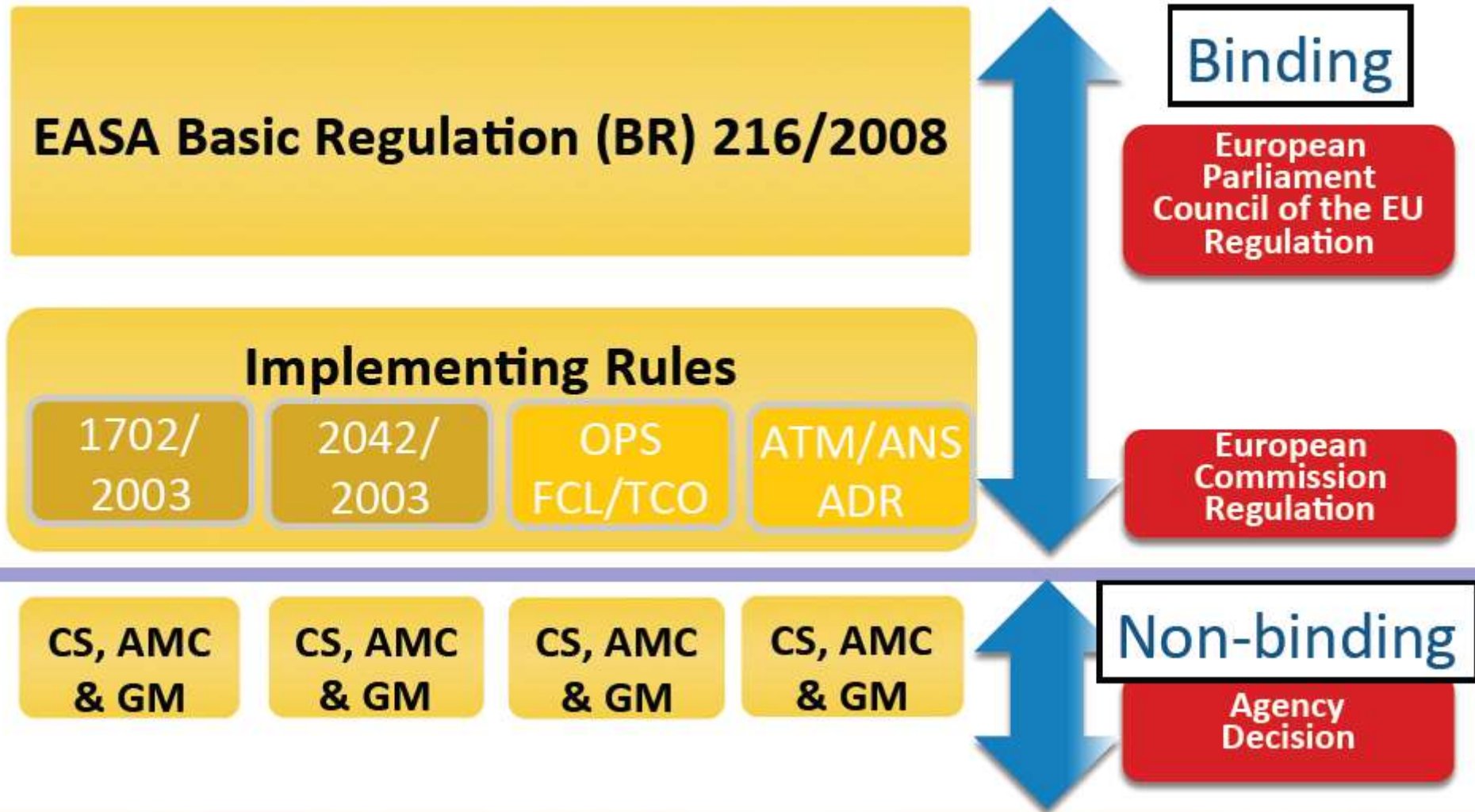
A szabályozás hierarchiája (1)

A szabályozás hierarchiája (HU)

A szabályozás hierarchiája (2)

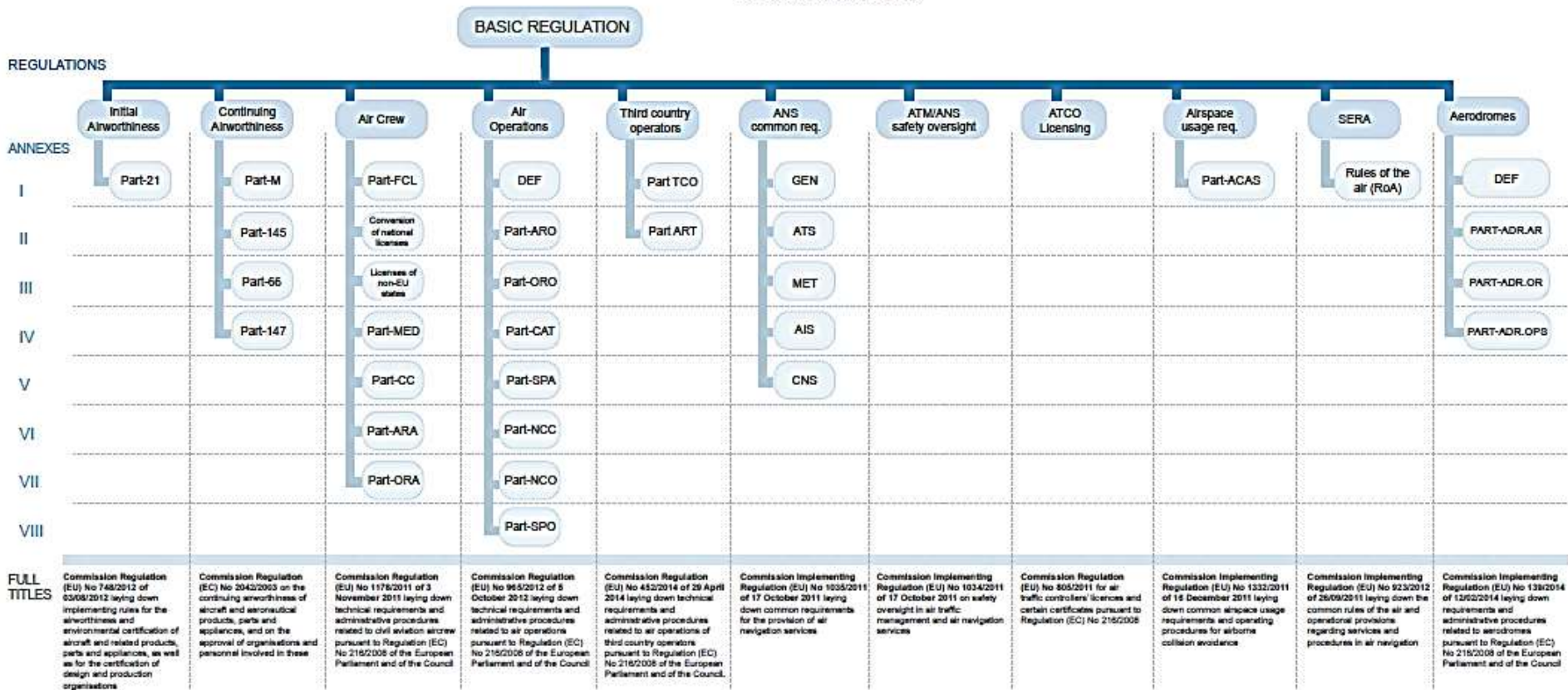

A jelenlegi szabályozási „világkép”

Each Part to each implementing regulation has its own Acceptable Means of Compliance and Guidance Material (AMC/GM). These AMC and GM are amended along with the amendments of the regulations. These AMC/GM are so-called “soft law” (non-binding rules), and put down in form of EASA Decisions. A comprehensive explanation on AMC in form of questions and answers can be found on the FAQ section of the EASA website.

Furthermore, Certification Specifications are also related to the Implementing regulations, respectively their parts. Like AMC/GM they are put down as Decisions and are non-binding.

Regulations Structure

■ Implementing Regulations ('hard law')

■ Acceptable Means of Compliance and Guidance Materials ('soft law')

✓ Basic regulation

Regulation (EC) No 216/2008 of 20/02/2008 on common rules in the field of civil aviation and establishing a European Aviation Safety Agency, and repealing Council Directive 91/670/EEC, Regulation (EC) No 1592/2002 and Directive 2004/36/E

✓ Initial Airworthiness

Commission Regulation(EU) No 748/2012 of 03/08/2012 laying down implementing rules for the airworthiness and environmental certification of aircraft and related products, parts and appliances, as well as for the certification of design and production organisations

Part-21

✓ Continuing Airworthiness

Commission Regulation(EC) No 2042/2003 on the continuing airworthiness of aircraft and aeronautical products, parts and appliances, and on the approval of organisations and personnel involved in these

Part-M

Part-145

Part-66

Part-147

✓ Aircrew

Commission Regulation(EU) No 1178/2011 of 3 November 2011 laying down technical requirements and administrative procedures related to civil aviation aircrew pursuant to Regulation (EC) No 216/2008 of the European Parliament and of the Council

Part-FCL

Part-MED

Part-CC

Part-ARA

Part-ORA

✓ Air Operations

Commission Regulation(EU) No 965/2012 of 5 October 2012 laying down technical requirements and administrative procedures related to air operations pursuant to Regulation (EC) No 216/2008 of the European Parliament and of the Council

GM to the
Cover
Regulation

Definitions

Part-ARO

Part-ORO

Part-CAT

Part-SPA

Part-NCC

Part-NCO

Part-SPO

✓ Third Country Operators

Commission Regulation (EU) No 452/2014 of 29 April 2014 laying down technical requirements and administrative procedures related to air operations of third country operators pursuant to Regulation (EC) No 216/2008 of the European Parliament and of the Council.

Part-TCO

✓ ATM/ANS

Commission Implementing Regulation(EU) No 1034/2011 of 17 October 2011 on safety oversight in air traffic management and air navigation services

✓ ATCO

Commission Regulation (EU) No 805/2011 of 10/08/2011 laying down detailed rules for air traffic controllers

✓ AUR

Commission Implementing Regulation(EU) No 1332/2011 of 16 September 2011 laying down common airspace usage requirements and operating procedures for airborne collision avoidance

✓ SERA

Commission Implementing Regulation(EU) No 923/2012 of 26/09/2012 laying down the common rules of the air and operational provisions regarding services and procedures in air navigation

Rules of the air

✓ Aerodromes

Aerodromes

✓ Board of Appeal

✓ Fees and charges

| [Commission Regulation \(EU\) No 319/2014 of 27 March 2014 on the fees and charges levied by the European Aviation Safety Agency](#)

✓ Fines and penalties

✓ Standardisation inspections

✓ Other

Példa 1 - az ADR kibontva

^ Aerodromes

12/02/2014

Commission Regulation (EU) No 139/2014

,HARD' law

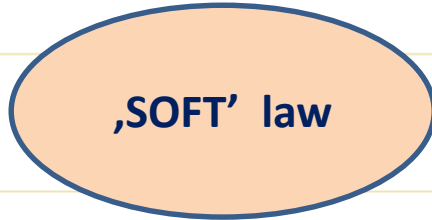
Aerodromes

05/03/2014

Aerodromes / AMC / GM

,SOFT' law

Hivatalos nyelvekre fordítják...

Példa 2 – az ATM/ANS kibontva

^ ATM/ANS

Commission Implementing Regulation(EU) No 1034/2011 of 17 October 2011 on safety oversight in air traffic management and air navigation services

17/10/2011 Commission Implementing Regulation (EU) No 1034/2011 (ATM / ANS Oversight)

17/10/2011 Commission Implementing Regulation (EU) No 1035/2011

Amended

29/07/2010 Commission Regulation (EC) No 691/2010

Amended

25/03/2010 Commission Regulation (EU) No 255/2010

Amended

30/05/2008 Commission Regulation (EC) No 482/2008

Amended

06/12/2006 Commission Regulation (EC) No 1794/2006

Amended

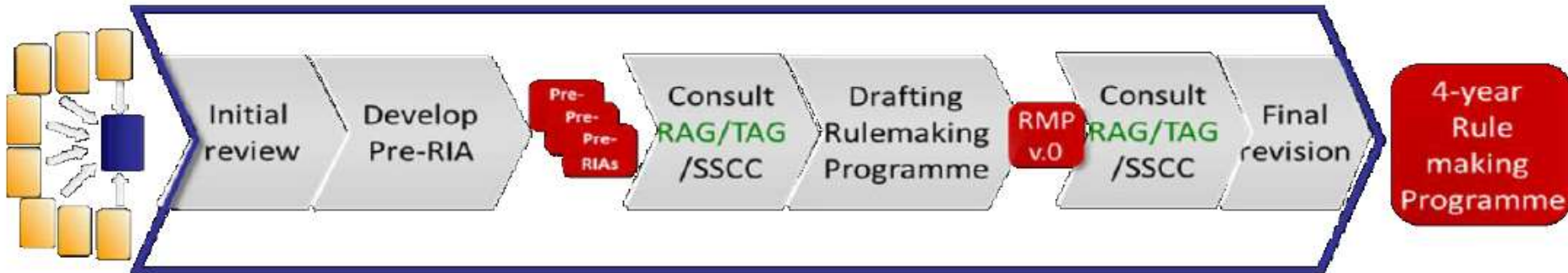
04/07/2006 Commission Regulation (EC) No 1033/2006

Amended

11/05/2006 Commission Regulation (EC) No 730/2006

Amended

Hogyan tervezik előre?

Pre-RIA – Preliminary Regulatory Impact Assessment

RMP – Rulemaking Programme

RAG – Regulatory Advisory Group

TAG – Thematic Advisory Group

SSCC – Safety Standards Consultative Committee

Hogyan tervezik előre?

(Lsd. a köv.
slide-on)

Pre-RIA – Preliminary Regulatory Impact Assessment

RMP – Rulemaking Programme

RAG – Regulatory Advisory Group

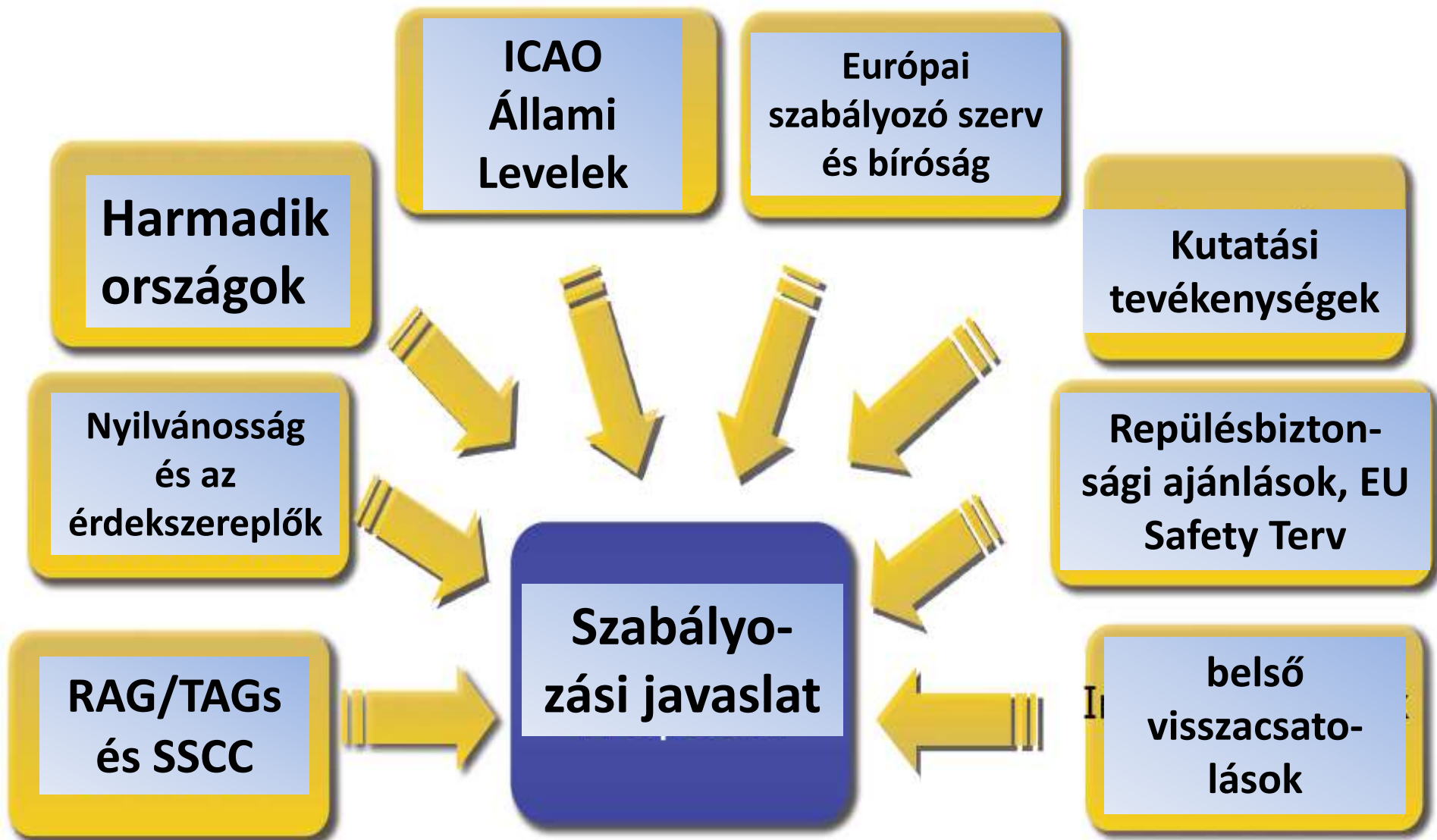
TAG – Thematic Advisory Group

SSCC – Safety Standards Consultative Committee

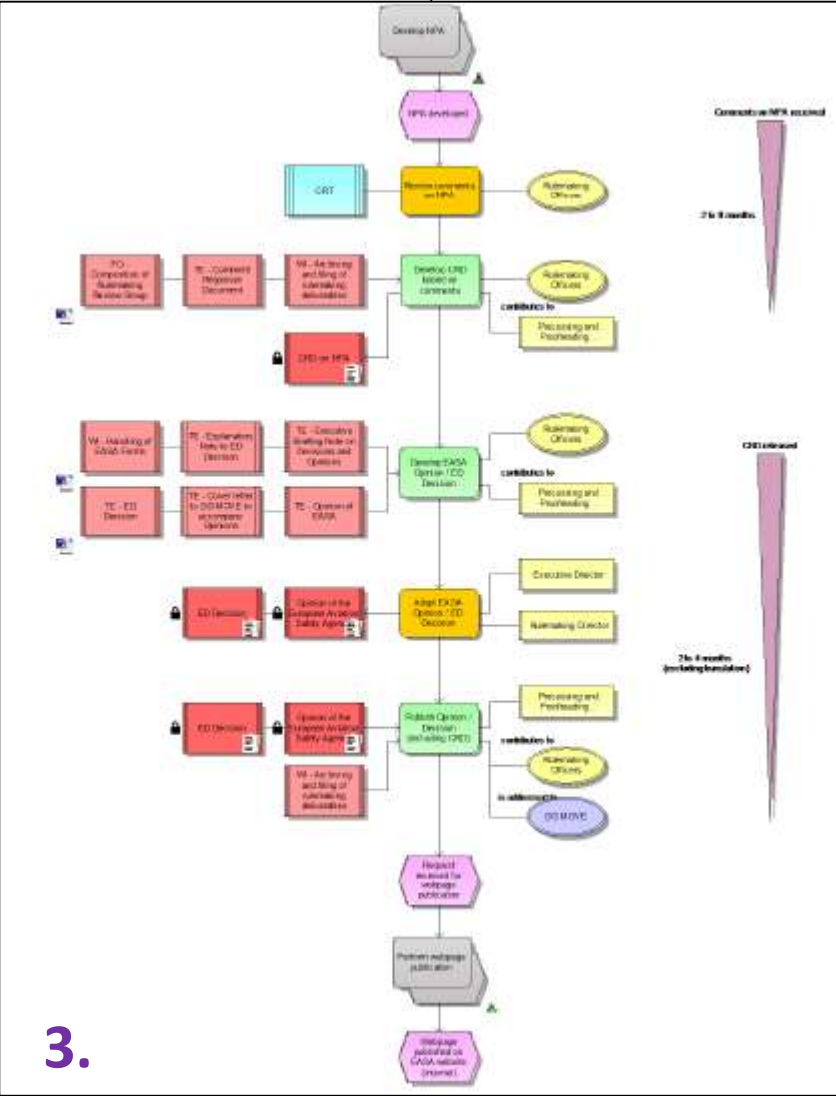
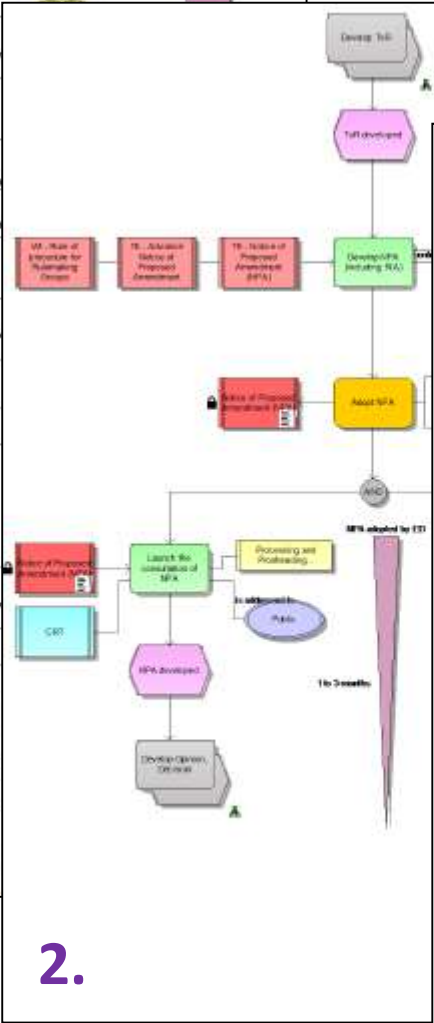
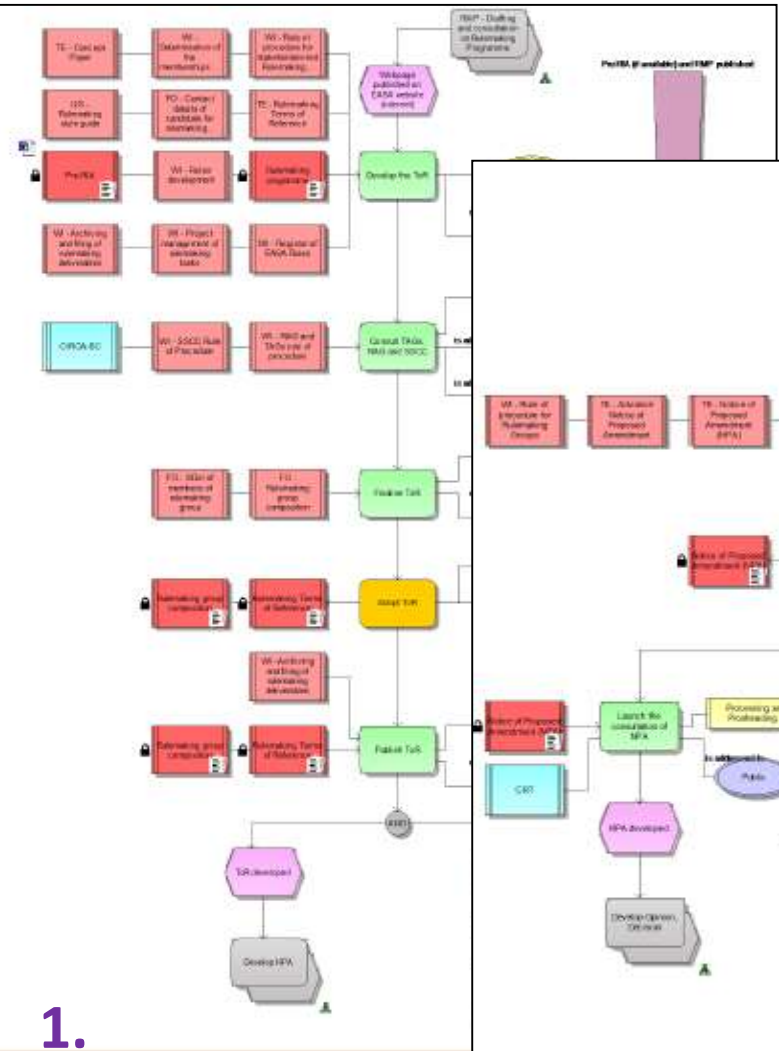
Akik beleszólhatnak...

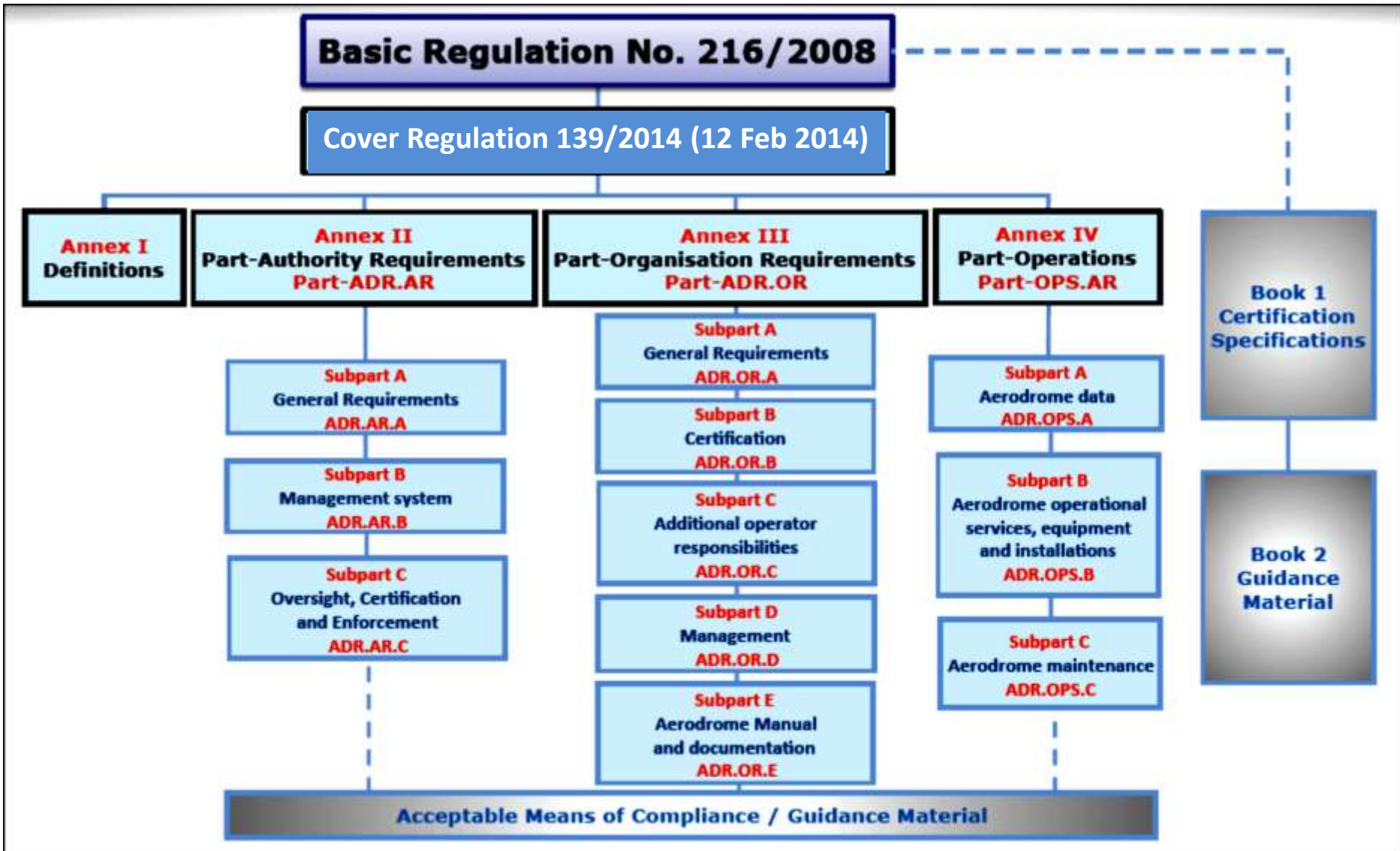
Akik beleszólhatnak... - HU

A szabályozás kidolgozásának folyamata (EASA)

Az EU ADR rendelet keretei

Néhány fontos fogalom...

- **AMC:** az EASA által elfogadott, nem kötelező szabványok a 216/2008/EK Rendeletnek való megfelelés létrehozásához szükséges eszközök szemléltetésére (megmutatására).

'Acceptable Means of Compliance (AMC)' are non-binding standards adopted by the Agency to illustrate means to establish compliance with Regulation (EC) No 216/2008 and its Implementing Rules.

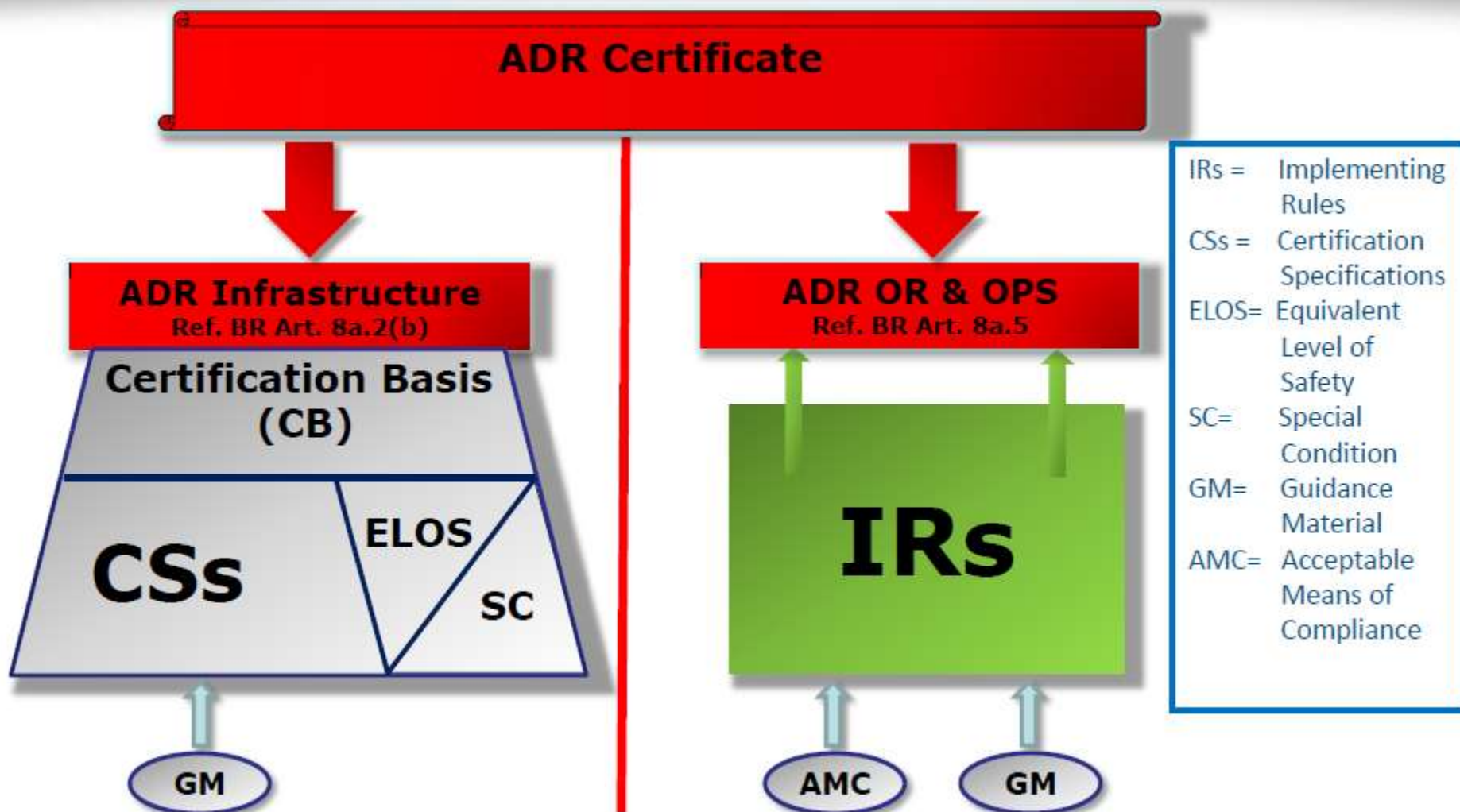
- **AltMoC:** azon létező AMC-k mellé javasolt elemek, vagy újonnan felállítandó olyan új, a 216/2008/EK Rendeletnek és Végrehajtási Szabályainak (IR) való megfelelés létrehozásához szükséges azon elemek, amelyekhez az Ügynökség még nem rendelt hozzá AMC-t.

'Alternative means of compliance' are those that propose an alternative to an existing Acceptable Means of Compliance or those that propose new means to establish compliance with Regulation (EC) No 216/2008 and its Implementing Rules for which no associated Acceptable Means of Compliance have been adopted by the Agency.

- **CS-ek:** az Ügynökség által elfogadott olyan műszaki szabványok, amelyek jelző eszközei annak, hogy a 216/2008/EK Rendelet Va, és ha alkalmazandó, Vb alapvető követelményeinek miként felelnek meg.

'Certification Specifications' are technical standards adopted by the Agency indicating means to show compliance with the essential requirements of Annex Va and, if applicable, Annex Vb to Regulation (EC) No 216/2008.

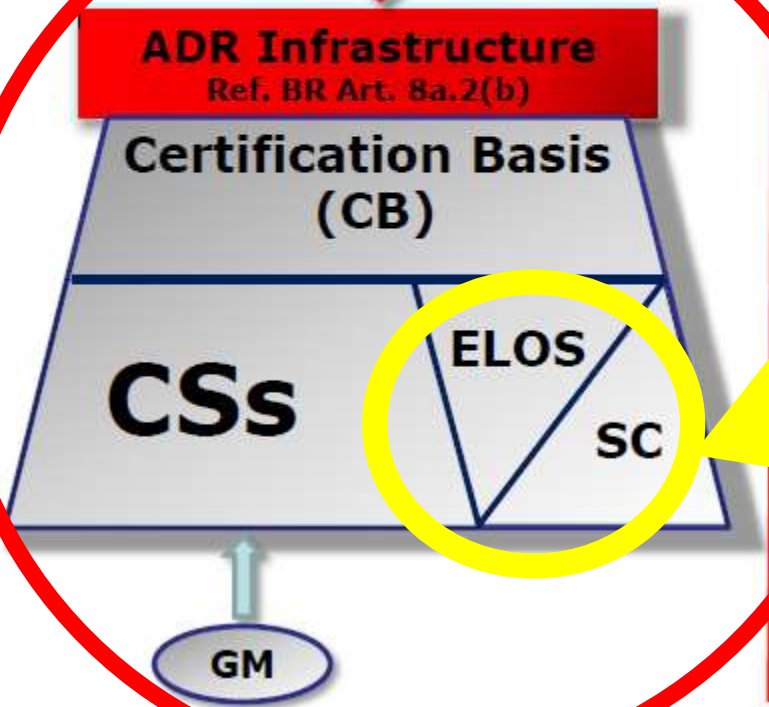
A jogosítási folyamathoz szükséges ...

A jogosítási folyamathoz szükséges ...

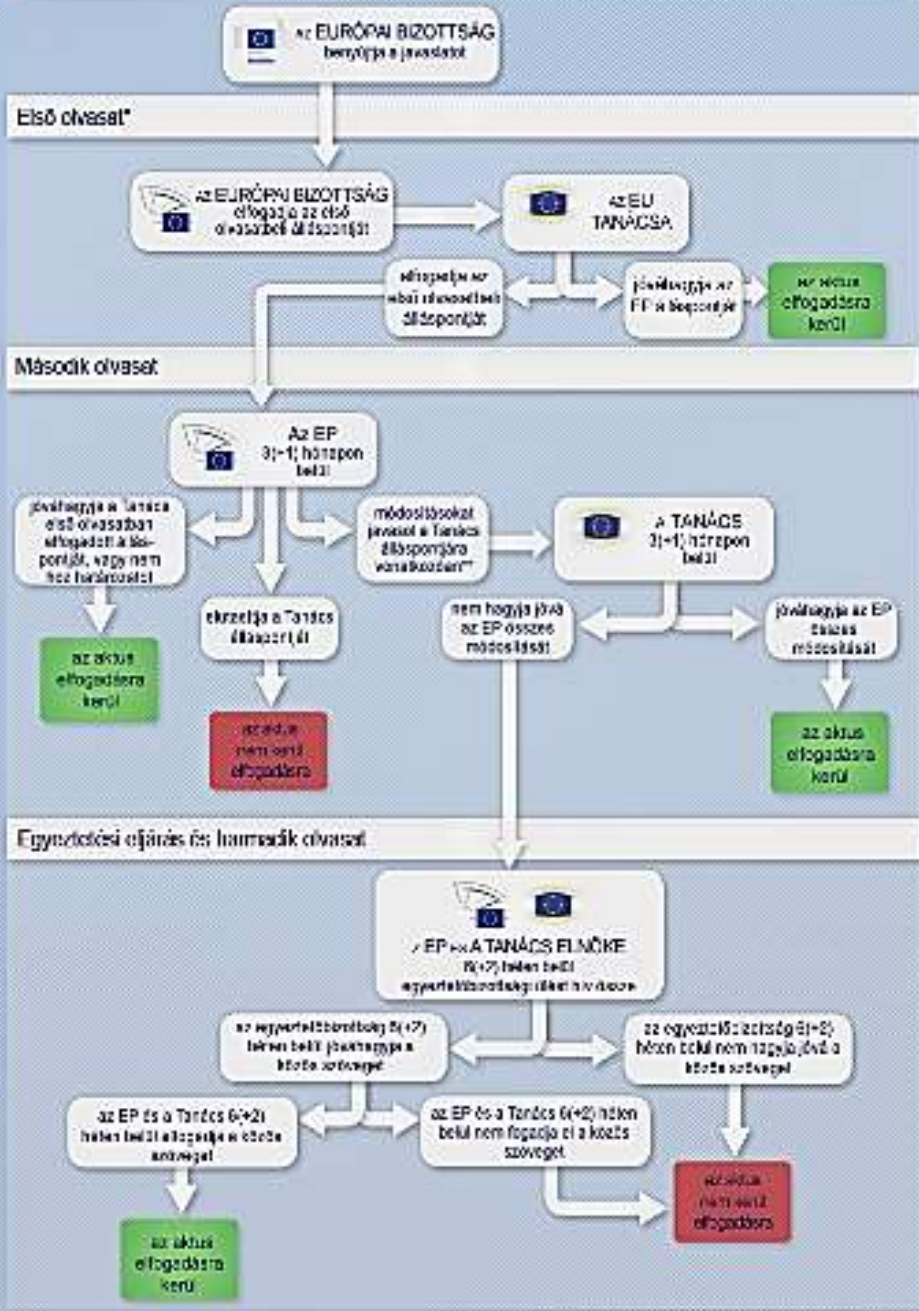
ADR Certificate

IRs = Implementing Rules
CSs = Certification

Nincs ún. „hard law”, jelentős szabadságfok a helyi sajátosságok kezelésére (pl. innováció, terepviszonyok, speciális körülmények, meglévő állapotok, stb...)

Az igazgatási feladatokat az elnöki rendszerben a Tanács és az Európai Parlament együttesen végzik, a rendes jogalkotási eljárás keretében fogadják a...

- A szabályozás végső jogfolyamata az Európai Bizottságnál

Felmerülő kérdések kezelése (1. példa)

Example 1: RESA

- **A probléma:**
a repülőtér nem felel meg az ún. RESA követelményeinek, csak 60 m-nyi futópálya-vég biztonsági területet (RESA) képesek biztosítani.

1. példa: a lehetséges megoldások

- A repülőtér üzemeltetője repülésbiztonsági elemzést végez, és ennek eredményeként lerövidíti a futópálya közötti távolságait.
  - Ezzel eléri a minősítési követelmény (CS) teljesítését.
- A repülőtér megvásárolja a szükséges területet a RESA követelmény (CS) teljesítéséhez.
  - Ehhez egy eltérési dokumentum (DAAD) készül és kerül jóváhagyásra *(határidővel)*.
- A repülőtér üzemeltető dönthet pl. az EMAS alkalmazásának bevezetéséről.
  - Ezzel megfelelő repülésbiztonsági tanulmány alapján egyenértékű repülésbiztonsági szintet (ELOS) garantál a légiforgalom számára.

CS = Certification Specification

ELOS = Equivalent Level Of Safety

DAAD = Deviation And Acceptance Document

Felmerülő kérdések kezelése (2. példa)

Example 12: TWY accommodation for large aircrafts (A380)

- **A probléma:**
Az új, nagy méretű légi járművek (A380) gurulóúton való haladásának problémája a 4E kódú repülőtéren, a gurulóút átépítése idején

2. példa: a lehetséges megoldás

– a repülőtér üzembentartója által a gurulóút szélessége, a burkolat állapota, a biztonsági távolságok a hajtómű gázsugar várható hatásai, az átmeneti felelet és más elemek tárgyában elvégzett repülésbiztonsági elemzés alapján az üzemeltetési terv elfogadását kéri. A **hatóság (NAA) elfogadja** az „A380 Üzemeltetési Tervet” azzal a kikötéssel, hogy az AIP-ben **az eljárást közzé kell tenni** a párhuzamos **gurulóutak egyidejű üzemelésének megtiltása mellett.**

– **Ezek lényegében SC-t vagy DAAD-ot jelentenek, amíg a gurulóút kiszélesítése meg nem történik.**

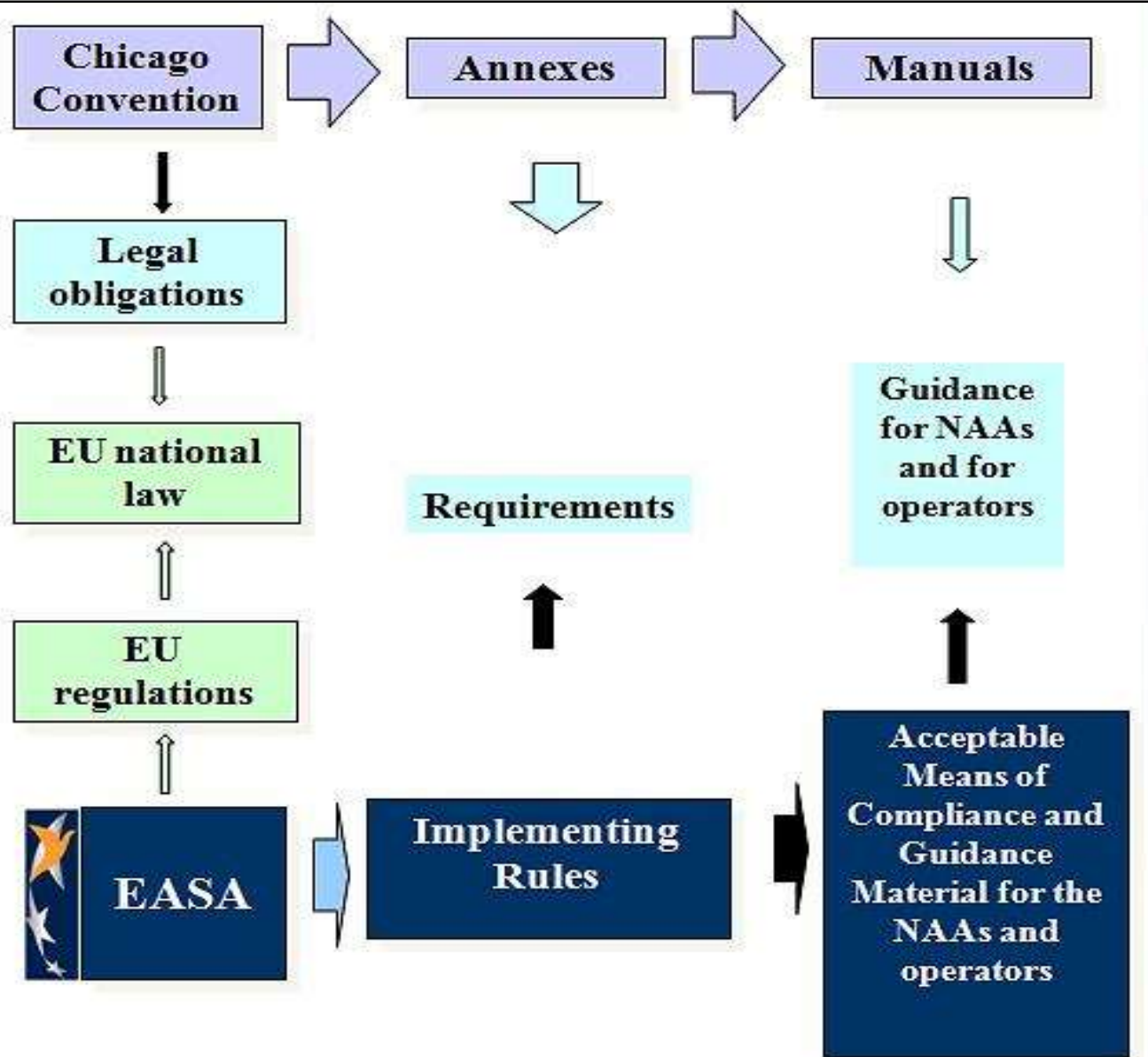
CS = **C**ertification **S**pecification

SC = **S**pecial **C**onditions

DAAD = **D**eviation **A**nd **A**cceptance **D**ocument

Hol és hogyan jön össze a két szabályozói „világ”?

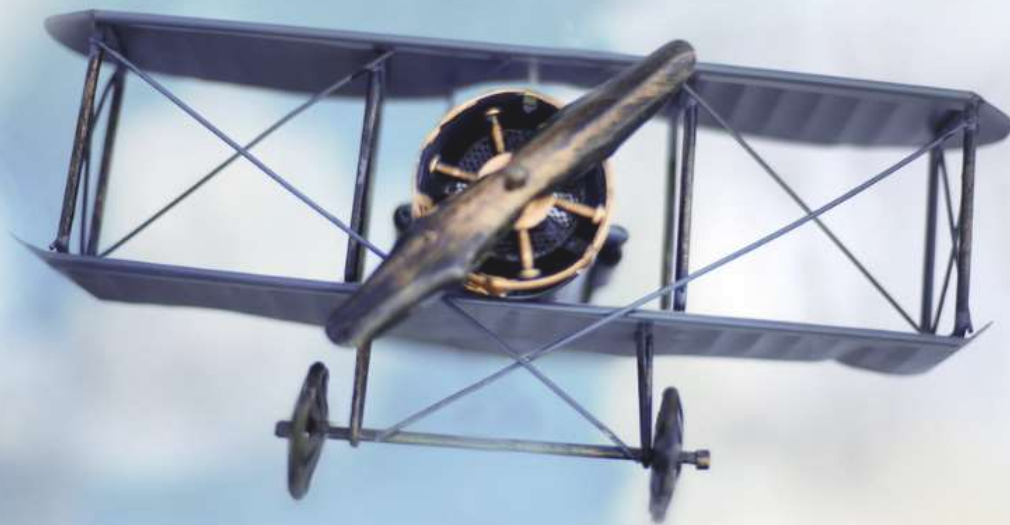

Standards ~ IRs
Rec.Pract. ~ AMCs & GMs

A tagállamok dilemmája!!!

Köszönöm...

Kérdések?

1. fázis

Az ágazatspecifikus jogalkotási aktusokat rendszerint a Tanács és az Európai Parlament együttdöntési eljárással, a rendes jogalkotási eljárás keretében fogadja el.

 AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG
benyújtja a javaslatot

Első olvasat*

 AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG
elfogadja az első olvasatbeli álláspontját

 AZ EU TANÁCSA

elfogadja az első olvasatbeli álláspontját

jóváhagyja az EP álláspontját

az aktus elfogadásra kerül

2. fázis

Második olvasat

3. fázis

Egyeztetési eljárás és harmadik olvasat

